

Jean Esperanto Info

Magazine de l'association Espéranto-Jeunes : JEFO-Informas
Trimestriel • n°2006/3 • 2 €

Someraĵaj renkontiĝoj

Le conseil d'administration de JEFO

Olivier Faurax

- 1/ 1 an pile-poil
- 2/ Informaticien, mais c'est pas caché
- 3/ FESTO, les calendriers et le JI (c'est pour faire plaisir à Parŝo)
- 4/ Finvenkiste
- 5/ Un site web incontournable de nouvelles sur l'esperanto + formation des futurs décideurs (X, ENA,...) (parce que c'est leurs prédécesseurs qui pour l'instant nous refuse)

1. Deux ans, mais ne connaissant Esperanto-Jeunes que depuis quelques mois
2. Pas à ma connaissance
3. T-ĉemizo, calendrier, Verda krabo
4. Je ne comprends pas la question
5. J'attendrais d'avoir un niveau suffisant pour l'enseigner et le faire connaître autour de moi

Vincent Pacheu

- 1/ Pli malpli de 1998.
- 2/ Mi artumas...
- 3/ Neniun precize... la ĵi kompreneble...
- 4/ Sendube finvenkisto, kvankam ne tiom varbadema kiom antaŭ kelkaj jaroj.
- 5/ Nu.. mi ja havas ideojn sed ne ankoraŭ scias... plejeble mi agadus pri artkulturaĵo esperante, internacie, rete, papere... Aŭ trotaksita sed inspiriga mond pilgrimado.

- 1/ Espérantophile depuis 1995, j'espère pouvoir me considérer comme espérantiste avant l'été prochain.
- 2/ J'ai une bonne « tolérance » aux chiffres et aux questions scientifiques et une formation de base juridique
- 3/ Tous ceux qui sont dirigés vers le but de permettre à des nouveaux espérantistes d'avoir des occasions rapides et non artificielles de pratiquer la langue.
- 4/ Je suis fondamentalement finvenkiste. Mais je pense que la fina venko n'est possible que par le biais du raŭmisme.

5/ Je me formerais aux méthodes du lobbyisme et je passerais mon temps à essayer de rencontrer les personnes susceptibles de faire adopter l'usage de l'esperanto par une entité suffisamment prestigieuse pour qu'il apparaisse comme une vraie solution de communication internationale.

- 1/ 13ans, mais vraiment depuis 5 ans
- 2/ P'têt ben qu'oui, p'têt ben qu'non...
- 3/ Festo, calendriers
- 4/ Bonvolino kaj liceano
- 5/ Beaucoup de rencontres

Louise Sauvé

- 1/ J'ai commencé les cours en 2002, on peut dire que je le suis réellement depuis 2004.
- 2/ Ma famille travaille dans le secteur de la pêche, très utile pour les *fiŝa semajnfino* :-)
- 3/ Les BD, notamment le prochain Asteriks, et Festo.
- 4/ Raŭvenkiste
- 5/ Je développerais un véritable centre de documentation espérantiste où l'on pourrait trouver à la fois une bibliothèque espérantiste, et les archives des mouvements espérantistes passés, présents, en gros mettre en valeur tout ce qui se trouve dans les caves du siège.

Olivier Dupré

Véronique Bichon

- 1/ Espérantiste depuis quand ?
- 2/ T'as des talents cachés qui peuvent être utile à Jefo ?
- 3/ C'est quoi tes projets préférés chez Jefo ?
- 4/ Finvenkiste ou raŭmiste ?
- 5/ Si t'avais un an tous frais payés à consacrer à l'esperanto, tu ferais quoi ?

Isabelle Clopeau

- 1/ plus de 10 ans...
- 2/ si ils sont cachés... Non, je ne voit rien de particulier.
- 3/ organisation de rencontres, prospectus, Farbskatol, traduction BD...
- 4/ heu ? c'est dur pour une espérantiste aussi vieille que moi mais c'est quoi «raŭmiste»? Je sais pas exactement ce que sous-entendent ces deux mots donc... Et j'ai l'impression que la question n'a pas vraiment d'importance ?
- 5/ Des sessions de cours d'esperanto à tours de rôle dans plusieurs facs de France avec à la lès l'organisation avec élèves d'un voyage à Hanoi en transsibérien bien sûr. En tout cas quelque chose ciblé sur les universités.

- 1/ espérantiste depuis 1996
- 2/ Oui, mais ils sont bien cachés chut...
- 3/ Le soutien de l'action locale, le développement d'un réel maillage régional.
- 4/ Finvenkiste, definitivly !
- 5/ J'irai espérantiser les peuplades des îles du Ppacifique! Il faut savoir joindre l'utile à l'agréable...

Méline Desnos

Les autres membres du CA se trouvent en page 27

Édito

Vos souvenirs d'été vous quittent peu à peu ? Vous n'avez pas pu passer vos vacances en Espérantie ?

Heureusement, *JeunEsperanto Info* arrive ! Il vous conduira à Sarajevo où plus de trois cents jeunes de 60 pays se sont retrouvés cet été. Mais il n'y a pas que l'IJK dans la vie, vous pourrez donc lire dans ce numéro d'autres bonnes surprises que je vous laisse découvrir.

Les choses bougent chez JEFO, puisqu'un nouveau bureau a été élu le 30 septembre dernier lors de la réunion du conseil d'administration de l'association. Cette année sera donc placée sous le signe de la transmission des savoirs au sein de l'association. Durant le mois de septembre, le wiki des actifs s'est chargé de projets. Face à ce succès, un autre wiki à la disposition de tous les membres sera bientôt installé. Cet outil permettra de conserver la mémoire de l'association et de réunir les énergies autour des projets.

C'est ainsi qu'un nouveau système de parrainage a été mis en place pour que les nouveaux membres soient mieux intégrés dans l'association. Un nouveau t-shirt verra le jour sous peu, et plusieurs personnes prospectent pour trouver un lieu pour FESTO 2007. Si vous êtes curieux n'hésitez pas scruter les messages de la liste jefo-membroj, les *respondeculoj* des différents projets ne tarderont pas à y tenir les membres de l'association au courant.

Puisque l'élection du 30 septembre m'a conduit à la présidence (lisez le petit compte-rendu de notre ancien président et nouveau secrétaire ci-contre), je ne dirigerai plus directement la revue même si j'espère ne pas trop m'en éloigner. Axel, s'en

occupera probablement jusqu'à ce qu'un nouveau volontaire veuille s'essayer à l'exercice. Les thèmes choisis pour les deux prochains numéros restent d'actualité : le numéro de décembre sera consacré aux « contes et récits » et celui de mars 2007 à

l'« Antiquité ». Si vous avez toujours rêvé d'écrire un petit conte pour enfants ou témoigner de votre passion pour la Rome antique, les philosophes grecs ou les grandes pyramides, c'est l'occasion !

N'oubliez pas que c'est vous-même qui contribuez à cette revue, n'hésitez donc pas à écrire à ji-teamo@yahoogroups.fr pour y proposer un article, un dessin, un récit, une interview ou même une simple suggestion.

Je vous souhaite à tous une excellente lecture.

François Parchemin

Lors de la réunion du conseil d'administration qui a eu lieu le samedi 30 septembre, un certain nombre de décisions ont été prises. La liste de diffusion des membres est maintenant accessible, non seulement aux membres, mais également à tout ceux qui souhaitent être informés de l'actualité de l'association, il vous suffit d'envoyer un message vide à jefo-membroj-subscribe@yahoogroups.fr et de valider l'inscription en renvoyant le message reçu en retour.

Le conseil a également décidé de soutenir financièrement le stand de la Fête de l'Humanité, actuellement organisée par l'association FET (Fédération Espérantiste du Travail) avec le soutien humain de bénévoles d'Espéranto-Jeunes. Des

Enhavo / Sommaire

Édito p. 3
Brèves p. 4-5

En Francio / Vie de l'association

Devenir actif chez JEFO p.7
Festo 2006 p.14-15
Le wiki de JEFO p.23
Agadraporto de JEFO p.24-25
JEFO-komitato p.6
Le conseil d'administration p.2 et 27

Tra Esperantio

Tridekjarigo p. 6
Mia unua kaj ne lasta IJK p. 8-9
Raporteto el IJK 2006 p.10-11
Perbicikle Sarajeven p.12-13
IJK: impresoj de novulino p.16
Cionismo kaj finvenkismo p.17-19

Scienco kaj teknikoj

Kiel fari fritilon el sia aŭto p.20
Bicikla terminaro p.20

Distre kaj kulture

Krucvortenigmo p. 21
Ri-li, un wagon de bonheur p. 21
«Fajron sentas mi interne» p. 22

T-shirts, des badges et des mugs vont prochainement être mis en vente à la boutique.

Les projets habituels ne sont pas pour autant laissés de côté : différents lieux vont être explorés pour organiser Festo 2007.

Nous avons également décidé d'améliorer nos relations avec les associations partenaires telles que TEJO et UFE (Espéranto-France), ainsi qu'avec les nouveaux membres, dans ce but, des parrains/marraines ont été désignés pour aider les nouveaux membres à découvrir l'association et tout ce que peut apporter l'espéranto. Cette relation plus étroite permettra ainsi de mieux intégrer les nouveaux venus.

Axel Rousseau

Espéranto-Jeunes

JEFO

(Junulara Esperantista Franca Organizo)

4 bis rue de la Cerisaie
75004 Paris
Tél. 01 48 87 07 42
www.esperanto-jeunes.org
info@esperanto-jeunes.org

rédaction du journal :
ji-teamo@yahoo.fr

**Directeur de Publication /
Direktoro de la Eldono :**

François Parchemin

Rédacteur en chef / Ĉefredaktoro :

François Parchemin

Mise en Page / Enpaĝigo :

Emmanuelle Richard

Corrections / Korektoj :

F. Parchemin, E. Richard

Couvertures / kovertoj :

F. Parchemin, E. Richard.

Ia koverto: Ekskurso en Baŝĉarŝija, malnova kvartalo de Sarajevo

Photos / fotoj :

les auteurs et / la aŭtoroj kaj

Aleks Kadar, Chiara, David-Emil,
François Parchemin, Ivo Miesen, Olivier
Faurax, Wikipedia, www.sxc.hu

Ont contribué à ce numéro /

Kontribuis al tiu ĉi-numero :

Adeline François (Adenlinjo), Aleks
Kadar, Axel Rousseau, Benoît Fonty
(Ben), Chiara, Christophe Chazarein,
Emmanuelle Richard, Essendilène
Laviron, François Parchemin (Parŝo),
Julia Hédoux, Nicolas Gaufillet,
Olivier Faurax, Quentin Weber, Tifen
Rabineau, Véronique Bichon

Imprimerie / Presado :

Ravin Bleu

Edité en octobre 2006 à 500 exemplaires.
Pour adhérer à Espéranto-jeunes et recevoir
régulièrement ce magazine, remplissez et ren-
voyez le bulletin d'adhésion. Les articles parus
dans JeunEsperanto Info n'engagent que
leurs auteurs. Toutefois, Espéranto-Jeunes
se réserve le droit de les publier ou non. Tous
droits de reproduction autorisés sous réserve
de l'indication de l'auteur ou de la source, et
sur simple information à Espéranto-Jeunes.

Eldonita en oktobro 2006 je 500 ekzempleroj.
Por aliĝi al JEFO kaj regule ricevi tiun bul-
tonon, plenigu kaj sendu la aliĝilon. La artikoloj
en JEFO-Infomas reliefigas la vidpunkton de
ties aŭtoroj, ne nepre tiun de JEFO. Tamen
JEFO decidas ĉu publikigi aŭ ne tiujn artikolojn.
Represaĵoj estas permesitaj, kondiĉe ke
oni indiku la nomon de la aŭtoro aŭ la fonton,
kaj ke JEFO estu informita.

7-a Kongreso de Eŭropa Esperanto-Unio

EEU, l'association qui défend l'option d'une communication efficace et non discriminatoire auprès de l'Union européenne organise son congrès à Maribor en Slovénie. Pour la première fois le thème du congrès ne sera pas linguistique, puisqu'il portera sur l'eau. De nombreuses conférences sur l'écologie (mais également sur les enjeux linguistiques en Europe) sont au programme.

A noter surtout que le congrès est **gratuit** pour les jeunes nés après 1982 ! Mais attention il faut pour cela s'inscrire **avant le 31 décembre 2006.**

Et si vous réfléchissez encore lisez ce message des organisateurs :

Le site du congrès : www.esperanto-maribord.si

Le site officiel de EEU : www.europo.eu

Le site multilingue de EEU : <http://lingvo.org>

Et pour faire du tourisme en Slovénie, utilisez www.burger.si/SLOIndex.htm, l'atlas interactif dans lequel plusieurs villes ont des notices en espéranto !

Tial tutkore ni invitas vin kune festi tiun jubileon dum la 7a Kongreso de Europa Esperanto-Unio. Aparte ni invitas junajn gesamideanojn, ĉar ili estas nian estontecon. En la kadro de nia kongreso okazos ankaŭ renkontiĝo de europa junularo kun la programo preparita por gejunuloj (nokta universitato kiu inkludas banadon en termakva banloko, noktan ekskurson en montoj, diversaj koncertoj, spektakloj, kreivaj laborejoj, vizito de adrenalina parko, ktp.) Por vi, gejunuloj, estas senpage aliĝilo ĝis la fino de la jaro 2006. Sincere ni esperas ke vi venos amase por plijunigi kaj pli beligi nian urbon.

Nome de mariboraj esperantistoj, Vesna Obradovic.

El La Europa Bulteno

TEJO gazetaza komuniko

Volontulo por TEJO

La oficejo de TEJO nun estas vaka! Ĉu vi havas tion kio bezonatas por esti volontulo de TEJO? Per tiu laboro, vi ekkonos la ĉiutagan agadon de TEJO kaj renkontos multajn interesajn homojn helpante la mondon samtempe. La normala periodo de la posteno estas inter 6-24 monatoj. Tamen, se vi loĝas apud Roterdamo kaj ŝatus nur dum kk monatoj labori mallonge provizore en tiu posteno, ankaŭ kontaktu nin!
www.tejo.org/eo/volontulu

Grafiko-konkurso

Ĉu vi talentas pri grafikaĵoj? TEJO bezonas vin! Oni povas partopreni en diversaj kategorioj: banderoloj, fotoj, emblemo, grafikaĵo, kaj Drupal-haŭto. Limdato: 30-a de novembro.
www.tejo.org/eo/grafikokonkurso

Seminarioj

Inter la 28-a de oktobro kaj 3-a de novembro okazos en Bruselo la TEJO-seminario pri «Komuniki lingvajn rajtojn en integrianta Eŭropo».

Tuj poste inter la 4-a kaj 10-a de novembro okazos en Brno, la E@I-seminario pri «Lingvoj@ Interreto». Kandidatiĝu tuj!
www.tejo.org/eo/sem

TEJO-Aktuale

Ĉu vi laciĝas pri dissendolistoj? Jen ĉiuj gravaj informoj en unu retpoŝto ĉiusemajne. Senpage abonu al TEJO-aktuale!
www.tejo.org/eo/t-a

Adiaŭ, Sébastien

Ni havas la malĝojan taskon anonci al vi la subitan forpason de nia juna samideano Sébastien BARRAUD, membro de JEFO, kiu lernis Esperanton en Clermont-Ferrand kaj kies patrino Martine Barraud estas membro de UFE.

Li verkis artikolon en la pasinta numero de JI pri la *Aŭvernja semajnfino*. Ŝajnas ke lia koro ne rezistis je tre forta epilepsia krizo. Ni forte pensas pri liaj gepatroj, familio kaj geamikoj kiuj trapasas tiun doloregan malfacilaĵon.

Ni memoros por ĉiam lian gajan humoron.

Novaj ttt-ejoj

JEB (Junularo Esperantista Brita) prezentas sian novan retejon:
<http://www.novajeb.org.uk/>

Troviĝas en ĝi informoj pri enventoj kaj renkontiĝoj, fotoj, babilejo kaj baldaŭ forumo. Vi povos ankaŭ legi la novan retan revuon de la asocio, *Saluton!*

Rencontre internationale de Morbecque

Pour la 18e année, la fédération Espéranto-Nord vous invite à participer au stage qui se déroulera à Morbecque les 18 et 19 novembre 2006. Cette rencontre s'adresse à tous, quels que soient le l'âge et le niveau en espéranto.

Au programme : cours d'espéranto (5 niveaux) samedi et dimanche, concerts, chorales, conférences

Ce stage est également l'occasion de rencontrer des espérantistes belges, anglais, allemands...

Il est possible de loger sur place et de ne participer qu'à une des deux journées.

Le stage se déroule à la base Plein air-Nature à Morbecque-le-Parc (59). Toutes les informations utiles sont sur <http://esperanto.nord.online.fr/fr/morbecque>

Forpasis William Auld

Forpasis William Auld, unu el la plej grandaj esperantaj verkistoj de ĉiuj tempoj. Li naskiĝis la 6-an de novembro 1924, kaj forpasis matene la 11-an de septembro 2006, du monatojn antaŭ sia 82-a naskiĝtago. «*Ligas min al Esperanto amikeco, ĉar dum mia vivo mi akiris multoble pli da veraj amikoj per Esperanto ol per mia denaska lingvo*», Auld mem iam diris. Auld estis la aŭtoro de *La Infana Raso*, kiu laŭ Gaston Waringhien estas «*unu el tiuj tre malmultaj originalaĵoj en nia lingvo, kiuj egaliĝas kun la unuarangaj produktoj de la*

aliaj literaturoj». La enterigo de William Auld okazis en Skotlando lunde, la 18-an de septembro. Ĉeestis interalie Renato Corsetti kiel reprezentanto de UEA, kaj Brian Moon kiel reprezentanto de la Akademio de Esperanto.
el Libera Folio

<http://www.liberafolio.org/2006/auldforpasis/>

Une nouvelle radio en espéranto

Radio Aktiva est une station de radio bilingue qui émet des émissions en espéranto et en espagnol depuis le 21 septembre.

On peut l'écouter sur :
<http://radioaktiva.esperanto.org.uy/>

La Akademio de Esperanto informas...

Por diskonigi siajn laborojn kaj decidojn la Akademio publikigas *Oficialajn Informojn de la Akademio de Esperanto* en formo de cirkuleroj sendataj al <http://akademio-de-esperanto.org> la Akademianoj kaj al la esperantistaj gazetoj, kiuj deklaris, ke ili konsentas represi ilin.

Ade

Ankaŭ vi povas ricevi per retpoŝto la Oficialajn Informojn de la Akademio de Esperanto. Legu informojn en: http://akademio-de-esperanto.org/oficialaj_informoj/

Esperantista piedpilko

volas kvalifiĝi por la 2010- Monda Pokalo en SudAfriko.

Esperanta futbalteamo volas kvalifiĝi por la 2010- Monda Pokalo en SudAfriko.

La inicantoj de la teamo estas la artistoj Olof Olsson kaj Daniel Salomon, kiuj kunlaboras sub la nomo *La Loko*.

La Loko uzas Esperanton en projektoj reflektantaj pri lingvo, kulturo, teritorio kaj ekonomio. Antaŭe ili surbendigis la unuan esperantan sitkomon en la mondo kaj lanĉis la esperantan rapidmanĝejoĉenon Ovo.

Lanĉante esperantan futbalo-teamon, *La Loko* proponas al la ludantoj kaj la fervoruloj futbalon sen nacia ŝovinismo.

Ĉio pri La loko estas ĉe www.laloko.org

Tridekjarigo

Le passage des trois dizaines, comme tout changement de décennie, n'est déjà pas en soi un événement très agréable...

Bien sûr, je ne parle pas du jour même : les bulles de champagne, les amis rassemblés pour «l'événement», les cadeaux, les bougies, le gâteau au chocolat, la musique... Bref, l'euphorie de la fête qui semble faire oublier le temps qui passe, toujours trop vite...

Mais le lendemain, comme souvent après les jours de java, on se réveille un peu embrumé, et les idées mélancoliques commencent à se frayer un chemin au milieu des neurones de notre cerveau endormi...

Ça y est, la date fatidique est passée, rien n'a pu inverser le processus naturel de la vie.

Il a fallu quitter les *twenties* (pardon, j'ai oublié que j'écrivais pour une revue espérantophone) où on a tant découvert de choses, pour sauter sans parade dans

IS 1994 - Tübingen

les *tridekjaruloj* (notez l'effort !) où on ne sait pas trop ce qui nous attend...

C'est donc déjà un passage un peu difficile pour un individu n'appartenant pas au monde espérantophone... Pour les autres, les espérantophones donc, cet événement désagréable prend carrément des allures de catastrophe...

Cette limite des 30 ans, je la vois depuis ma première rencontre internationale dans tous les *aliĝiloj* : *malpli ol 30 jaroj* : *x eŭroj* ; *pli ol 30 jaroj* : *x+y eŭroj*...

Au début, je n'y prêtais pas franchement attention. Pour

mon 1er IJK en Bulgarie en 1993, j'avais 17 ans, alors la limite des 30 ans, ça me faisait une belle jambe !

Et puis les années ont passé et on se surprend alors à compter les années qui restent jusqu'à LA DATE : *IS en Freiburg, restas 10 jaroj*, *Skota semajno, restas 6 jaroj*, *Festo en Plouezec, restas 3 jaroj*...

Des dizaines de rencontres nationales et internationales pour marteler le compte à rebours des années... et me mener à ce jour où tout semble avoir changé...

Et maintenant, que va-t-il se passer ?

Est-ce que, quand je dirai IJK, on me regardera en souriant et en rectifiant «Tu veux dire UK ?»
 Est-ce que, quand je danserai la bamba, on me préférera toujours la jeunette d'à côté ?
 Est-ce que, quand j'irai à l'IS, j'aurai l'impression d'être au jardin d'enfants ?
 Est-ce qu'on va me déconnecter de la liste *jefo-membroj* ?
 Est-ce que, quand je lirai le JI, je devrai me cacher pour ne pas m'entendre dire que mes lectures ne sont pas adaptées à mon âge ?
 Qui osera me dire ce qui m'attend ?
 Mes anciens *kunkongresanoj*, vous qui avez sauté le pas, il y a déjà quelques années pour certains, qu'êtes-vous devenus ?
 Didje, Laurent, Tony, Lode, Erik et tous les autres, dites-moi...
 À quoi ressemble l'avenir après 30 ans dans le monde de l'espéranto ?

Mustarda semajnfino - Dijon (décembre 1993)

Essendilène

Vous qui tenez entre vos mains cet exemplaire de *JeunEsperanto Infos*, vous vous êtes certainement dit :

« Mais quelle association formidable ! Je ne regrette vraiment pas de m'y être inscrit(e), néanmoins, même si l'idée de m'engager plus à fond dans cette association est séduisante au premier abord, cela doit être particulièrement difficile à cause du centrisme parisien dont font preuve les hauts dirigeants de ce groupe de fougueux espérantistes enivrés par l'approche imminente de la victoire finale où tous les peuples du monde se tiendront par la main en murmurant des mots doux en espéranto à l'oreille de son prochain. »

Et vous n'avez pas tort ! Le siège de l'association se trouve à Paris, certes, mais les projets de l'association n'ont pas de frontière et ont une ampleur bien plus importante que les limites imposées par le périphérique parisien.

Un grand nombre d'actions ont été menées à travers la France, l'actuel rédacteur en chef de la revue habite à Aix-en-Provence, son prédécesseur était toulousain, les membres du conseil d'administration couvrent la France de Strasbourg à la Normandie, du nord au sud.

Il existe différentes façons de s'investir dans l'association.

C'est quand on est passionné qu'on réussit le mieux.

Pourquoi et comment

devenir actif chez Espéranto-Jeunes

J'ai un avis et je le partage

Le conseil d'administration (CA) regroupe un nombre non défini de personnes qui **décident** de l'avenir de l'association en choisissant de s'investir dans tel ou tel projet. C'est l'organe de décision de l'association, grâce aux vieux principes du « y'en a plus dans deux têtes que dans une », le CA se réunit trois ou quatre fois dans l'année pour décider la concrétisation d'une idée de projet.

Le CA travaille aussi beaucoup par Internet, les discussions qui se déroulent sur sa liste de diffusion permettent de faire évoluer une proposition jusqu'à l'obtention d'un résultat concret. C'est par le CA que passe l'ensemble des choix de l'association. Pour cela, les frais de déplacement sont remboursés aux membres du CA. Pour y rentrer, il suffit d'en faire la demande avant l'Assemblée générale qui a lieu lors de la rencontre annuelle *Festo* (fin août). Le nombre de places n'étant pas limité, les personnes qui ne sont pas élues sont particulièrement rares.

J'ai une idée, je veux la concrétiser

Pour qu'il y ait vote, il faut qu'il y ait des propositions de projets. Chez Espéranto-Jeunes, la plupart des activités sont assez récentes. Notre monde évolue constamment et il faut se renouveler sans cesse. Il n'est

pas nécessaire d'être au CA pour monter un projet, mais il est indispensable d'être pragmatique. Quand une idée est proposée au CA, les membres évaluent sa probabilité de réalisation, suggèrent des améliorations de l'idée et, parfois, certains membres du CA proposent leur aide.

Mais il faut savoir qu'une bonne idée ne suffit pas pour faire changer les choses, il faut avoir le courage de faire mûrir cette idée et de la faire grandir, prendre le temps de la défendre, accepter le scepticisme et les critiques. Il n'existe aucun projet qui permettent de changer le monde rapidement et si vous pensez qu'une publicité télévisée après le journal de 20 heures permettrait que tous les spectateurs se mettent à apprendre l'espéranto, il faut comprendre que le CA est d'autant plus sceptique que le projet coûte cher.

J'ai pas d'idées, mais je suis prêt à aider

Même si des nouveaux projets arrivent régulièrement, il n'en reste pas moins que les anciens doivent continuer à exister : les cours sur Internet, la revue trimestrielle, le *Verda krabo*, etc.

Et pour cela, il est important que des personnes motivées viennent apporter un coup de main, surtout sur les projets réguliers dont la disparition serait immédiatement perçue comme un échec. Chacun de ces projets ne

nécessite pas forcément beaucoup de connaissances et il y a toujours des personnes prêtes à répondre aux questions des nouveaux. Il faut savoir qu'en arrivant sur un projet, on doit parfois faire des choix sans vraiment connaître le contexte. Les actifs d'Espéranto-Jeunes partent assez rapidement de l'association à cause de la barre des trente ans, le savoir-faire part alors souvent avec eux.

S'engager chez Espéranto-Jeunes c'est avant tout savoir proposer des idées, mais surtout demander l'avis d'autres personnes. La mise en page de la revue, par exemple, a été réalisée par différentes personnes qui ont chacune proposé des choses nouvelles ; de cette multitude de propositions, certaines sont allées à la poubelle, d'autres ont enrichi la mise en page.

Ce petit tour d'horizon se termine. La principale chose à retenir, c'est de ne pas vous demander ce qu'Espéranto-Jeunes peut faire pour vous, mais ce que **vous** pouvez faire pour Espéranto-Jeunes, et si vous vous demandez pourquoi Espéranto-Jeunes ne s'occupe pas de faire telle ou telle chose, c'est que d'une part les actifs d'Espéranto-Jeunes n'ont que 24 heures par journée et que, d'autre part, ils préfèrent s'investir dans des choses qui leur plaisent vraiment car c'est quand on est passionné qu'on réussit le mieux.

Kiu faras, tiu pravas

Axel Rousseau

foto: François Parchemin

Ekskurso en Baščaršija, malnova kvartalo de Sarajevo

Mia unua kaj ne lasta IJK

Ĉu vi trajne venis ? Nur prenu la tramon, linio 3, estas tramhaltejo tute apud la Kongresejo. Ĉu vi aŭte venis ? Nur prenu la ĉefan strategon de Sarajevo, pensu ke nepre estos multaj sagaj indikiloj ĝis la Kongresejo, ĉirkaŭveturu sensukcese plurajn kvartalojn, provu kunigi mentale la mapojn senditajn de la LKK (ne alisence... ili ne estas samskalaj), demandu vin, kial nenie estas stratnomoj, kaj feliĉiĝu vidante hazarde la tute etan IJK-an flagon sur flanko de maleta konstruaĵo.

Jen vi estas. Post unu semajno tra Jugoslavio kaj ĝiaj timigantaj multkonsonantaj 7-kazaj lingvoj, finfine ni povis esperi paroli plimalpli flue.

De la unua vespero ni rimarkis ilian ĉeestecon ; flava T-ĉemizo kun mita kanto, tiom da bieroj kiom da manoj (Atentu ĉar pro tio ili povas malkovri trian manon), krokodilante aŭ ne sub la **kataluno** apud la trinkejo... Nepre ne temis pri Hispanoj ; se vi ne ĉeestis, divenu mem...

En Sarajevo ĉie estis multaj solaj katidoj

Nu, kiel priskribi IJK-n? Estas tiom da malsimilaj aferoj por fari tage kaj nokte. Eblas veni serioze por aŭskulti prelegojn pri lingvaj problemoj, partopreni diskutrondon pri la milito kaj gufujumi preparolante korean politikon.

Aŭ eblas levigi je la 13a, duŝi sin sub malvarma sed **bongusta akvo**, tagmanĝi **KTB**-n kaj ludante aŭ jonglante, senpacience

atendi la vesperon: ekstera trinkejo kun fojfojaj muzikantoj, babilado tiel flue kiel malfrue kaj dancejo por la nenudpieduloj, ĉar iom glitas pro «purigado» fare de katalunoj per biero.

Unufoje mi provis tion kaj senbedaŭre reiris al la kongreseja enirejo, kie oni vere muzikis kaj ne malpli varme dancis. Koran dankon pro tio al Ramon kaj Johan, kiuj

Bosna akvo estas fame pura kaj ĉie trinkebla.

Kukumo-Tomato-Brasiko

IJK (Internacia Junulara Kongreso) estas la oficiala ĉiujara kongreso de TEJO kaj la plej granda junulara esperanto-renkontiĝo en la mondo, kiu kutime kunigas ĉirkaŭ 300 gejunuloj.

LKK (Loka Kongresa Komitato) organizas la kongreson.

IS (Internacia Seminario) estas grava junulara Esperanto-renkontiĝo organizata de GEJ (Germana Esperanto-Junularo) ĉiujarfine en malsama germana urbo, de 27a de decembro ĝis 3a de januaro.

AS (Ago Semajno) estas novjara Esperanto-renkontiĝo organizita de la Pola Esperanto Junularo kaj la klubo Varsovia Vento

TEJO (Tutmonda Esperantista Junulara Organizo) estas internacia asocio, kies JEFO estas landa sekcio.

klarigis al ni dancojn de la tuta mondo.

Ili estas katalunoj, sed neniu estas perfekta...

Mi konsilas fari ĉion eblan kaj dormi tiom mallonge kiom eble. Eĉ por tiuj kiuj ne emas bambumi, indas ĝui la nokton; vi trafas la okazon paroli kun ĉiuj pri diversaj aferoj, ofte nekutimaj...

Laŭ mi estas tiu «apuda kongreso» la plej neforgesebla: la trinkeja muziko; la postfilma surtablo babilado; la enireja tradicia-kaj-libera dancejo; la provado de la kuŝbicikloj per kiuj kelkaj kuraĝuloj venis; la herbumado kun Tali, kiu sin nutras nur per sovaĝaj kreskaĵoj; la origamiaj faruloj, la kruela senĉesa batalo inter IS kaj AS – por plifaciligi la aferon, mi proponas organizi trian silvestran feston, ekzemple KS, Kataluna Seminario (ne, certe ne temas pri Kultura Semajno)...

Ĉu vi, IJK-partoprenintoj vidis tiun kaskedportantan junulon, ĉiam kun kamerao sur la

Se oni akceptas ke la nombro da trinkitaj bieroj kreskas eksponencie dum la nokto (la unuan vi aĉetas, la duan vi disdonacas do vi prenas duan duan, la trian de kie venas vi ne plu scias).

Kiom da manoj por tiuj bieroj?

Invito al IJK 2007

La 63-a IJK okazos de la 28a de julio ĝis la 3a de aŭgusto 2007 en Hanojo (Vjetnamio).

Pliaj informoj estos baldaŭ legeblaj ĉe <http://www.tejo.org/ijk/> au ĉe <http://www.aktivulo.com>, la retejo de Vjetnama Esperantista Junulara Organizo.

Vi povas peti paperan aliĝilon ĉe la tejo-oficejo (oficejo@tejo.org) au elsuti ĝin (http://www.tejo.org/ijk/2007/aliĝilo_ijk63.pdf).

Informoj pri la IJK peteblas ĉe ijk@tejo.org.

La repaĝo de la pasinta 2006-a IJK ankoraŭ troveblas ĉe www.esperanto.ba/ijk

ŝuldo? Li estas Sloveno ankoraŭ ne-esperantista kiu estis faranta filmeton pri Esperantujo. Li tute miris pri tiu speciala etoso trafata dum Eo-kongresoj. Tiu estoso, kiu igas vin paroli kun iu ajn spontane kaj sen ĉefa celo.

Kiu igas vin sidiĝi apud iu aŭ ĉe ies tablo tute nature. «Ne okazas en la normala homaro!» li diris al mi. Prave mi pensas ke eble ne okazus krom Eo-kongreso, eĉ kun la samaj homoj, se oni ne scius ke ili estas Esperantistoj. Ŝajnas al mi ke nur la fakto, ke ĉiuj partoprenantoj kutimas aĝi tiel en tiu etoso. Iĝas nin agi

tiel libere. Ankaŭ povas esti ke Esperantistoj ĝenerale estas pli malfermitaj homoj (ĉu ne?) kaj ke ofte ne plu estas sufiĉe da loko por sidiĝi sole, sed tamen estas stranga afero... Kial ne ĉiam konduki tiel kaj ne nur en Esperantujo, ekbabilante kun ĉiuj, pagi trinkaĵon al nekonatulo kaj ĝoje vivi?

Nu, nun mi retrafis la normalan «homujon», kie – almenaŭ en Francio – neniu alparolas aŭ eĉ aŭdacas rigardi nekonatulon en la strato. Tamen ĉiuj homoj estas potencialaj Esperantistoj, do potencie afablaj kun ĉiuj! Mi provos proponi freŝan bieron en trinkejo al la venonta trapasanto Sed jam mi imagas alian vizaĝon timantan «Trinki kaj babili kune? Sed kial? Ĉu frenezulino?»... do la venonta paŝo estos instrui kiel akcepti donacitan bieron. Malfacila tasko?

Mita kanto:

*Alkohol' Alkohol'
Alkohol'Alkohol'Alkohol'
Tien ĉi ni venis por ebriiĝi
Pri esperanto fajfas ni*

Atendante tiun belan tempon, kiam ĉiuj homoj ekbabilos kune kaj havos tempon por halti sur la strato, venu al IJK 2007 en Vjetnamio (fine mi nestrikte preparolis la IJK-n sarajevan do mi sentas la devon varbi iom...)!

Adelinjo

Retrovu ĉiujn fotojn pri IJK 2006 en http://www.tejo.org/vikio/IJK_2006

Raporteto...

...el IJK 2006

RUBULO, FOTOJ DE CHIARA, DAVID-EMIL, ALEKS, KAJ MO. INSPIRITA DE KATALUNA KANTO :)

foto: Ivo Miesen

Perbikikle Sarajeven

Se la ekcitiĝo pro la IJK-proksimiĝo sentiĝis dum longaj petveturaj tagoj, trajnaj, aŭtaj horoj, aŭ aviadilaj minutoj, ĝi por mi daŭris sep semajnojn. Per homa forto mi atingis la IJKn, kaj se mi aŭdacus, mi dirus, ke mi iel "meritis" la distancon...

Pretetiĝo

Post kiam mi decidis, ke sep semajnoj sufiĉu por veturi kaj dumvoje ĝui, mi du-trifoje 40-50 kilometrojn promenis sensarĝe por iom vekigi mian korpon. Sekve la du unuaj tagoj estis "duontagoj", t.e. ĉirkaŭ 50 kilometrojn longaj. Tiel mi evitis tendonozon, kiu kondukas al stacidomo, aŭ al atendado, se poŝoj vakuplenas.

La kvinan tagon oni ripozu; Des pli bone, ĉar jen mi en Liono, kaj estas la 21a de junio! Kaj la sesan tagon ankaŭ, ĉar la kvinan mi festis kun KoToPoanoj...

Sekvas industria parto inter Liono kaj Grenoblo, kaj la grimado al la Lautaret montpasejo, iom pli malfacile ol laŭ mia memoro, sed iom pli ŝarĝe ankaŭ... Mi dumvoje telefonas al Brianconaj *pasportservantoj*, kiuj min bonege akceptas... Planinte resti unu nokton, mi restadis tie semajnon, ekskursadis al montoj, piknikis en feecaj lokoj... Dankegon al ili!

Italio

Transirinte la Alpoj, la ĉielo griziĝas pro la industrioj... La Po-ebenaĵo ja konsistas ĉefe el industrioj, rizkampoj (kulonaskejoj...), kaj pli oriente tritik- kaj maizkampoj. Tiam tritiko ĵus falĉiĝis, kaj tiaj kampoj fariĝis oftaj tranoktejoj...

Mi volis rapidi tra Francio kaj Italio, pro multekosteco kaj "neekzotikeco". Sur la "ruĝaj" vojoj de la Po-ebenaĵo mi malkovris rapidigan teĥnikon: tie la vojo bonstatas kaj larĝas, kaj kamionoj adas, sed ŝoforistoj estas mirige prudentaj, kaj large preterpasas, do ne estas specife danĝere – kvankam ja restas tro multaj aŭtomobilistoj. Pro la spirblovo de ŝarĝaŭtoj malofte mi rajdis sub 25 km/h...

En Saletto iom antaŭ Padova min trafas pluvegon. Grundomalsekige mi enriras la unuan kafejon, kie la kelnerino, post nepagigo de la kafo, eĉ donacas al mi varman manĝon! Kortuŝe estis... kaj stomakplenege ankaŭ...

Mi poste alvenis ĉe esperantoparolanta amiko en Padova... Li min trenis al la ĉefa placo por spekti la finalan matĉon de la monda piedpilka pokalo, meze de freneza italaro... hum... mi malfakas pri piedpilko, mi nur ĝojis, ke la itala teamo gajnis – sincere, ĉar ja temis pri mia sanstato...

Mi poste alvenis ĉe esperantoparolanta amiko en Padova... Li min trenis al la ĉefa placo por spekti la finalan matĉon de la monda piedpilka pokalo, meze de freneza italaro... hum... mi mal-

fakas pri piedpilko, mi nur ĝojis, ke la itala teamo gajnis – sincere, ĉar ja temis pri mia sanstato...

Slovenio kaj Kroatio

Mi retrovas krutajojn survoje al Ljubljana, kie min gastigas amikino pasintsomere renkontitan, revenante de la IJS... En tiu ĉarma eta turista urbo mi iom kante almozpetas. Ja per kuŝbiklo oni ne nur komforte rapidas, oni ankaŭ povas kunporti grandajn aĵojn...

Mi tie kalkulas, ke se mi biciklos ĉiutage ĝis Sarajevo, mi rajdu nur po 30 kom tage... mi do havas tempon por perdi. Post nokto en falĉata herbejo mi alvenas en Novo Mesto, bone-tosa urbo, kie mi drinkas bierojn antaŭ ol esti intervjuata de la loka televido... Jen okazo paroli pri IJK, Esperanto, kaj malmultekosta veturado. Tamen en tiu urbo homoj pli facile ofertas troan bieron ol dormejon... Mi do

foto: Ivo Miesen

La Pasporta Servo zorgata de TEJO proponas loĝejon al esperantistoj ĉe lokaj esperantistoj. La libreto, kiu enhavas ĉ. 1400 adresojn estas aĉetebla ĉe la Jefo-butik!

Kelkaj ciferoj:

- Orleano-Sarajevo laŭ mia vojo: 2300 km
- averaĝa taga distanco ĝis Sarajevo: 75 km
- pezo de la biciklo: 20kg, pakajaro: 38-45 kg laŭ akvo- kaj manĝ-provizoj.

trovis apudan falĉitan kampon. En Novo Mesto indas viziti "Lokal Patriot"-n, kiu, malgraŭ ĝia aĉa nomo, estas bonetosa kafejo zorgata de iu studenta asocio, kiu ankaŭ organizas koncertojn, eldonas librojn, ktp.

Pri la bicikla vorttrezoro, vidu nian lastan paĝon!

Sekve subite rompiĝis la parto, kiu ligas la rapidumŝanĝilo al la framo... la halto estas brute tuja, sed mi estas bonŝanca, kaj post nur kvinkilometra puŝado (kaj pena depreno de la rapidumŝanĝilo meze de la rado...) mi alvenas ĉe Maraton, bonega bicikloriparisto en Brežice, kiu sciigas al mi, ke tiu peco estas tute nenorma... tamen li sukcesas ĝin provizore luti, konsilante rapide mendi novan.

Makulplena mi do alvenas ĉe la slovenkroata landlimo, kie aroga doganisto min tedas... Post monro de mia tie fuŝa kreditkarto, li fine lasas min iri... Sekve la vojo al Zagrebo aĉas, kaj homoj malridetadas... En Zagrebo mi trovas neniun en la sidejo de KEJA, jam noktiĝas, mi povos ĉiukaze tranokti en la junulargastejon fiaspektan... Mi pensante pri fuĝi tiun damnan landon iom promenante en la urbo, kaj tiam alvenas la energiplena peranto de la stelo de l'vojaĝanto, kiu tuj demandas, ĉu mi serĉas dormejon... Mi kompreneble lin sekvas... Post du tagoj li foriris feriumi marborden, lasante al mi sian loĝejon... Ja al turistoj ne povus okazi io tia...

Dek tagojn mi restadis ĉe li en Zagrebo, ĉiutage almozkantis, ĉiuvespere renkontis homojn, kiuj proponis min gastigi... Do ne nur aĉa estas tiu lando...

BEMI karavano

Tie mi eksciis, ke la BEMI-karavano ekiros ne de Pecs, sed de Zagrebo... Mi hezitas aliĝi, ĉar mi malofte ŝatas plurope bicikli,

sed ĉiukaze mi malrapidu ĝis Sarajevo, do kial ne.

Ni do sepope lasis Zagrebon; La karavano konsistis el Nederlandanoj, Germano, Ruso kaj Gefrancoj, tri laŭmezuraj bicikloj, du kuŝaj, kaj du pli normalaj. Ĝenerale ni malfrue ekiris, ĉirkaŭ 10-11h, pro pluvo, dormado aŭ nekutimo paki de iuj... Ja ankaŭ pri biciklado estu novuloj...

Ni dumvoje haltis por vizitadi urbojn, manĝetpaŭzis, fotopaŭzis, paŭzpaŭzis... tamen la ĝenerala etoso estis bona. Ni foje biciklis konvoje, foje propriritme, kaj ofte ni nur noktige trovis bivakejon... Komence, kelkaj pri tio luksemis, sed pro minoj baldaŭ neniu plu kapriĉis pri neperfekta tranoktejo.

Ni kromvojis al Pakrac, sur la dividlinio de la iamaj malaj partioj, kie iu karavanano pacservis en 1994. Estis interese aŭdi liajn rakontojn pri tiam, kaj kompari kun nun... Ni morgaŭe subpluve alvenis ĉe esperantistoj en Banja Luka, kie ni kiel "esperantistaj turistoj" vespere mundumis okaze de la eldono de iu turista broŝuro en esperanto...

Lastan tagon mi malpacienĝis kaj anoncis, ke mi intencas esti je la 14a en la IJKejo, kaj mi ĝoje freneziĝis pro IJKalveno... Min sekvis alia rapidema karavanano, kaj ni alvenis je la 14h05, ĝuste kiam ekpluvis...

IJK kaj reiro

Mia IJK estis amikplena, vespernokta, ĉevapĉiĝluta, kantada kaj iom biera ankaŭ. Pri detaloj pri IJK, legu aliajn raportojn...

BEMI estas la **Biciklista Esperanto-Movado Internacia**: grupo de esperantistoj, kiuj biciklas iomete pli ofte kaj serioze ol la averaĝa internaciul(in)o.

BEMI provas aranĝi almenaŭ unu internacian biciklo-karavanon ĉiujare, sed ankaŭ servas kiel kontaktilo por tiuj biciklistaj esperantistoj, kiuj preferas sole vojaĝi. La BEMI-anoj kunsidas, se eblas, dufoje jare: somere dum la IJK (Internacia Junulara Kongreso) kaj vintre dum la IS (Internacia Seminario de la Germana Esperanto Junularo). Dum tiuj kunsidoj estas planataj la sekva(j) karavano(j).

<http://bemi.free.fr>

Legu ankaŭ la artikolon

«El la vivo de biciklisto» en

www.tejo.org/ps/gif_misc/VeniaminRozenberg_1.jpg

Post IJK kiel kutime min trafis tiu malbonfarto pro laceco kaj soleco... mi vane provis atingi la montaran postkongreson, sed mi nesufiĉe dormis antaŭe... mi do haltis ie en la montaro apud la ruinoj de olimpikaj konstruaĵoj, kaj morgaŭe iris en la direkton de Mostar, kaj poste Split, kie la etoso iom post iom vee ŝanĝiĝis, turistoplena, monavida kaj mala-fabla ĝenerale... Tamen la maro min iom repaciĝis kun Kroatio... Nun mi denove estas en Padova, en Italio, verŝajne survoje al Francio...

Vintraj olimpikuloj okazis en Sarajevo en 1984, do antaŭ afliktoj en eks-Jugoslavio. Sarajevanoj ankoraŭ fieras pri tiu evento

Tifen

vidu ĉiujn fotojn de Ivo Miesen pri la BEMI-karavano al Sarajevo kaj pri IJK ĉe: http://fotoalbum.dds.nl/ivo_m

kelkaj BEMI-anoj sur la vojo al Sarajevo

Festo - 2006 kastela viv'

En la verda etoso

Mi lernis Esperanton per I-kurso, post kiam mi hazarde malkovris ĝin interrete, antaŭ unu jaro kaj duono. Iom post iom, mi renkontis pli kaj pli da samideanoj... interrete. Estas agrable, sed rapide oni deziras paroli... ĉar la ne-Esperantistoj scias tion bone: Esperanto estas nur por interkomuniki, kontraŭe al la franca, kiu ege utilas por globludo...

Mi jam aŭdis pri FESTO je la komenco de mia lernado, kaj en la JEFO-retpaĝo, ĝi estas la pli facile trafbla renkontiĝo. Do, ek al FESTO!

Kion mi antaŭvidis...

En mia cerbo, "junulara renkontiĝo" estas por 15-25 jaraĝaj uloj (mi aĝas iomete pli ol 15), do mi verŝajne estos la plej juna, sed aliaj proksimume estos tiom aĝaj kiom mi.

Plie, simplanime mi kredis ke la listo de la aliĝintoj temas pri konfirmitaj aliĝintoj.

Mi do antaŭvidis renkontiĝon de 80/90 junuloj 15/25 jaraĝaj (mi ankaŭ kredis ke la plimulto restos dum la tuta semajno)

... Kion mi surloke vidis

Fakte estis uloj, kiuj venis nur por unu ero de la semajno, uloj kiuj simple ne povis veni, do la kvanto da partoprenantoj certe neniam transiris 40, eĉ se oni verŝajne estis entute 60.

Krom la geknabetoj kiuj venis kun almenaŭ unu patron, el kiuj la pli aĝa, kiu venis por la fino de la semajno, aĝis nur 14, la plej juna estis kvazaŭ 18-jaraĝa...

Dimanĉe, alvenante, mi estis do iomete konfuza, des pli ke mi havis la senton, ke ĉiuj konis ĉiujn. Sed feliĉe, ekde la unua vespero, oni estas komforte.

Kion mi surloke vidis, 2 (retur-nire)

Oni devas skribi almenaŭ iomete pri nia belega Kulturdomo. FESTO 2006 meritis sian subtitolon: la kastelo mem, la eks-ĉevalejoj, la parko... estis vere bonege.

La duŝoj eble ne estis nekredible belaj, sed tie oni ne pasas multe da tempo.

Baugé, kiun ni malkovris dum la spurludo, estas bela vilaĝo, kun anĝejeva dolĉeco

En Anĝevo, vizitita marde, krom la granda kastelo (kiun ni bedaŭrinde ne povis viziti), estas muzeo de la Tapeto, kun verkoj ... interesaj ... kaj belaj bordkrutaĵoj, kreu vi iu eks-Nantanon.

Improvizaj', estas la soluc' por ni... por ni

Post la dekorado, agado.

Lunde kaj marde, la temoj de le vespero ŝanĝiĝis, ĉar la artistoj ne povis veni. Mi ne vidis DJ-istojn. Sabate, la pianisto kiu devis ludi kun Kris de Kore estante en kuracejo, Kris ludis

kun unu gitaristo en la... angla! Kelkaj prelegoj ne okazis ĉar la parolanto ne ĉeestantis.

Sed tiuj improvizaĵoj estas agrablaj: la dagestana ĥoro de lundo estis anstataŭigita per kabaredumo, karaoko anstataŭis Kajto-n marde. DJ-istoj ne danciĝis nin, sed la trinkejo plenis, kaj eĉ se Kris kantis angle, li provis traduki samtempe la bonegajn kanzonojn, kiujn li kantis.

La memorendaĵoj

La vesperojn mi ege ŝatis, eble ĉar mi amas ĉiujn muzikajn stilojn, akordionoj de FaMo kaj de Duobla Unu, kiel la repo de Pafklik' kaj la jazo Melono. Al mi ankaŭ plaĉis la spurludo en Baugé kaj la paroladoj pri Eurokka, LPLL, Demexp, EDE, Eo kaj libereco.

Sed la plej bono estas ĉefe... la anoj. Mi renkontis komprenemulojn, kiuj propramove venas paroli al vi... mi renkontis Gemanojn, Rusojn, Hispanojn, ktp (ankaŭ Francojn, jes)

Finfine, mi tute ne antaŭvidis tion, sed mi trasemajnis vere agrablege... kaj mi jam senpacience atendas IS ...

Quentin

fotoj/ photos : O. Faurax

Kurso pri ventr-dancado

... la vie de château

Le saut dans le bain vert

J'ai appris l'espéranto par I-kurso, après l'avoir découvert par hasard sur Internet, il y a un an et demi. Petit à petit j'ai commencé à avoir pas mal de contacts... sur Internet. Et c'est bien, mais au bout d'un moment, on commence à vouloir parler un peu... parce que ceux qui n'y connaissent rien le savent bien, l'espéranto «c'est juste pour communiquer» ... contrairement au français, dont le but principal est de jouer à la pétanque...

J'avais déjà entendu parler de FESTO au début de mon apprentissage, et comme, à partir du site d'espéranto-Jeunes, c'est la rencontre la plus facilement «atteignable», va donc pour FESTO !

Ce à quoi je m'attendais ...

Dans mon esprit, une rencontre de jeunes, ça voulait dire pour les 15-25 (j'ai 15 ans et des brouettes) donc je serai sûrement parmi les plus jeunes, mais il y en aurait d'autres d'à-peu-près mon âge.

De plus, naïvement, je pensais que la liste de noms publiée sur le site contenait des inscriptions confirmées.

Je m'attendais donc à une rencontre d'environ 80/90 jeunes de 15/25 ans ... (oui je pensais aussi que la majorité viendraient pendant tout le séjour)

... Et ce qui m'attendait

En fait, entre ceux qui venaient pour une partie de la semaine seulement et ceux qui n'avaient tout simplement pas pu venir, le nombre de participants n'a jamais dû dépasser 40, même si en tout il y a dû y avoir une petite soixantaine de personnes qui sont venues.

À part les enfants qui étaient venus avec au moins un parent et dont le plus vieux (qui est venu les deux derniers jours) avait 14 ans, le (en l'occurrence la) plus jeune participante avait 18 ans...

Le dimanche, en arrivant, j'étais donc un petit peu dérouté, d'autant plus que j'avais l'impression que tout le monde se connaissait. Mais heureusement, très vite, dès le premier soir, on se sent à l'aise.

Les lieux

Il faut quand même consacrer une partie de l'article à notre magnifique «Esperantista Kulturdomo» : le FESTO 2006 méritait son sous-titre ; le château en lui-même, les écuries, le parc... c'est vraiment super

Les douches n'étaient peut-être pas 5 étoiles, mais ce n'est pas là qu'on passe le plus de temps.

Baugé, découvert principalement pendant le jeu de piste, est un petit village à la douceur très angevine.

Angers, visitée le mardi, outre son château (que nous n'avons pas pu visiter), possède un musée de la Tapisserie aux « œuvres »... intéressantes et des berges très bien aménagées (croyez l'avis d'un ancien Nantais).

Une seule solution ... l'improvisation

Une fois le décor planté... le déroulement de la semaine

Le lundi et le mardi, les soirées ont dû être modifiées, car les artistes n'avaient pas pu venir. Je n'ai vu aucun des DJ promis.

Le samedi, le pianiste devant accompagner Kris, de Kore, étant à l'hôpital, Kris dut venir avec un guitariste pour interpréter un répertoire... en anglais !!

Plusieurs ateliers ont dû être annulés car l'intervenant n'avait pas pu venir.

Mais c'est ce côté « impro » qui est bien : le chœur daghestanais du lundi a été remplacé par une sorte de

soirée « cabaret ». Kajto, le mardi, a été remplacé par du Karaoké (bon, d'accord, de toute façon, le karaoké était prévu... mais bon)

La Noktejo était peut-être privée de DJ « pros », mais ça a alimenté la Trinkejo.

Le répertoire de Kris avait beau être en anglais, il essayait de traduire les refrains, et n'a interprété que des classiques.

Ce qu'il faut en retenir

J'ai particulièrement apprécié les soirées (malgré les changements), il faut dire que j'ai eu la chance d'aimer tous les concerts, qu'il s'agisse des accordéons de FaMo et Duobla Unu, du jazz de Mélaine ou du rap de Pafklik'.

J'ai aussi aimé le jeu de piste dans Baugé (peut-être parce que mon équipe a gagné) et les conférences sur Eurokka, Liberté pour les langues, Demexp (demokratia eksperimento) et les mouvements EDE et Esperanto-liberté (mouvements politiques espérantistes).

Mais le meilleur est sans aucun doute... les gens. J'ai rencontré des gens ouverts d'esprit, qui viennent spontanément vous parler... j'ai rencontré des Espagnols, des Allemands, des Russes... (oui, des Français aussi)

Finalement, ce n'était pas du tout ce à quoi je m'attendais, mais j'ai vraiment passé une excellente semaine.

Et j'attends déjà IS ...

Quentin

Teatraĵo «Sen lifto»

Impresoj de novulino

Akcepto

En IJK (Internacia Junulara Kongreso en Sarajevo), mi alvenis per aviadilo kun tri aliaj esperantistoj. Poste ni uzis taksion kune. En la kongresejo, mi luktis por aliĝi ĉar ne estis facile: mi ne konis funkciadon, ekzemple, kio estas TEJO. Mi parolis ne tre bone. Estis malfrue (je la deka vespere kiam mi alvenis). Kiam mi sukcesis, finfine, mi havis ĉambro numeron, nomojn de la knabinoj kun kiuj mi loĝos, sed neeblas ilin trovi malgraŭ la multnombraj helpoj. Fakte, ili jam dormis.

La postan tagon, irante al la kongresmalfermo, mi renkontis kelkajn Francojn, kiuj prezentis al mi aliajn Francojn, por ke mi povos krokodili. Kelkajn minutojn poste, mi konis la duonon el Francoj venintaj en Sarajevo.

Programo

Parolante malfacile, mi ne elektis prelegojn sed kursojn por progresantoj, dancokursojn, ludojn. Mi malkovris, dum la vespera programo esperantajn kantistojn: Jomo, Esperanto Desperado. Mi malkovris ankaŭ esperantan teatraĵon kaj popularajn dancojn el Bosnio kaj Hercegovino. Dum la nokta programo, mi malkovris kio estas la «gufujo» kiu ne estas ujo por la birdo «gufo» sed trankvila loko por trinki teon kaj diskuti kviete. Mi vidis filmojn, ekzemple *Gerda malaperis*, kiun Brazilanoj prezentis, kaj amuzajn filmetojn.

Mi ankaŭ malkovris tre faman ludon en la esperanta mondo: homlupo. Mi bezonis tempon por memori la diversajn rolulojn sed poste mi alikutimigis.

Merkrede, mi partoprenis en la tuttaga ekskurso A: Mostar – Poĉitelj – Blagaj. La tago estis longa kaj ni pasigis tre longtempon en la buso sed ni vidis belajn lokojn. Mostar, tre turista urbo kaj tre konata pri ĝia ponto⁽¹⁾, mirigis nin pro la plongistoj: sur la malnova ponto (rekonstruita en 2005, do tre malnova!)⁽²⁾ estis banvestitaj homoj, kiuj kolektis monon. Kiam ili havis sufiĉe da mono, alia homo saltis aŭ plongis en la riveron. Poĉitelj multe plaĉas al mi pro siaj ŝtonaj vojetoj kaj sia alta vidpunkto.

(1) Mostar cetere devenas el la vorto *most* kiu signifas «ponto» en la kroata lingvo

(2) *Stari Most*, la malnova ponto estis detruita dum la milito en 1993

foto: Ivo Misen

Mostar

Manĝaĵo

Por tiel longa tago, la manĝaĵo estis malpeza kaj multaj homoj elektis restoracion en Mostar. Ĝenerale, la manĝaĵo estis mal multe diversspeca kaj bongusta.

Kontraŭe, en Makó (kie okazis la *Internacia Junulara Semajno* en Hungario), la manĝaĵo estis

tre bongusta kaj diversspeca. La kuiristo gustumigis al ni hungarajn specialaĵojn, ekzemple dolĉan supon kiel antaŭmanĝon (sed mi, kaj aliaj Francoj, manĝis ĝin kiel deserton).

Konkludo

En IJS estis malpli da homoj ol en IJK, kaj eble nesufiĉe dorminte

mi lacis post unu semajno do IJS plaĉis al mi malpli ol IJK kaj mi multe krokodilis. Sed mi konis homojn tre interesajn, agrablajn kaj simpatiajn. Mi kontentas pri mia unua vojaĝo en la esperanta mondo kaj mi partoprenis en la venonta IJK en Hanojo, en Vjetnamio.

Véronique Bichon

Ĉionismo malhelpas al finvenkismo

Esperanto kaj politiko: terminoj, vojoj, diskuto

Denove la 18-an de majo, la prezidanto de UEA, Renato Corsetti skribis, laŭ sia kutimo: «Por ke la agado en Eŭropo estu ekvilibra, ĝi devas esti ekvilibra: iom desupre, iom desube kaj iom deflanke».

Kaj ankoraŭfoje, 4 tagojn poste, li ripetis: «Laŭ mi ĉiuj vojoj estas bonaj, se oni havas la klaran konscion, ke temas pri partaj vojoj:

- oni devas havi pli da esperantistoj por ke ili konvinku la eŭropajn instancojn, ke Esperanto estas io reala (kiu zorgas pri tio?)
- oni devas havi pli da kontaktoj kun la parlamentoj por ke ili sciu, ke la movado daŭre ekzistas (sed kun la konscio, ke tiuj kontaktoj estos nur

suprajaj ĝentilajoj, se malantaŭ ili ne staras multaj esperantistoj voĉ-donontaj)

- oni devas havi sciencajn raportojn, kiuj utilas al la politikistoj por pravigi tion, kion ili jam intencas fari.

Teni la ekvilibron inter tiuj vojoj estas, laŭ mi, esenca ankaŭ por EEU (Eŭropa Esperanto Unio)»

Ĉu «ĉionismo» estas la taŭga strategio por atingi la Finan Venkon?

Ĉi-tecte, ni parolos pri tiuj nocioj, difinos ilin kaj pridis-kutos ilin. Ĉu indas fari ĉion samtempe?

Alivorte ĉu «ĉionismo» estas la taŭga strategio por atingi la Finan Venkon?

Kelkaj terminoj pri la temaro «Esperanto kaj politiko»

Oni ofte aŭdas la terminojn «Fina venko», «raŭmismo», «desubismo», «desuprismo» kaj eĉ «deflankismo». Kion signifas ĉio ĉi?

Fina venko

Tre interesa tiurilate estas la vikipedia difino :

«*La Fina Venko (parcelo) estas la ideo, ke iam ĉiuj parolos Esperanton kiel duan lingvon. Se ĉi tio okazos, ni vidos la rezultojn menciitajn en la Manifesto de Prago. Oni nomas tiun idearon Finvenkismo.*» <http://eo.wikipedia.org/wiki/Finvenkismo>

Por la finvenkistoj, Esperanto estas ĉefe (aŭ nur) komunikilo.

Alia - aktualigita - fina celo vortumebla estas: «*La movado por la enkonduko de Esperanto definitive sukcesis, kiam en ĉiuj lernejoj eblas elekti Esperanton kiel lernobjekton.*»

Ankaŭ konindas la malgranda fina venko, kiel oni nomas la hungaran situacion. (<http://www.esperanto.hu/hu-lernejo.htm>)

Tiujn, kiuj deziras la finan venkon sufiĉe rapide, sen atendi centojn da jaroj (tio estas mia propra aldona komento, ĉar sen ĝi, estas facile deklari sin finvenkistoj), oni nomas finvenkistojn.

Raŭmismo

Por la raŭmistoj, Esperanto estas ankaŭ identigilo kaj arta perilo.

Legindas denove la vikipedia difino: «*Raŭmismo konsideras la Finan Venkon mito, kiu karakterizas norme orientitan movadon. Raŭmistoj disvastigas Esperanton pro ĝiaj valoroj, kiuj realiĝas en la esperanta komunumo, perceptata kiel mem elektita diaspora lingva grupo (kongrue al la Universala Deklaracio pri la Lingvaj Rajtoj, art. 1, par. 5).*»

Manifesto de Prago:

<http://www.lingvo.info/manifestoj/praga.php>

Tiujn, kiuj tiun idearon apogas, kaj ĉefe tiujn, kiuj kontentiĝas pri nuna stato de Esperanto, oni povas nomi raŭmistoj. Pli moderna, eble malpli ofenda (?), vortumo de raŭmismo estas «vivtenismo».

Kroma rimarko: Iuj asertas, ke la dikotomio «finkenismo/raŭmismo» ne plu aktualas, ke tiu paradigmo elĉerpiĝis.⁽¹⁾

Eĉ se prave vivtenismo kaj finvenkismo eble kunloĝas en ĉiu el ni, la du konceptoj laŭ mi plu utilas. Vidu alteme ankaŭ la tre interesan komenton de Jouko Lindstedt, unu el kreintoj de la raŭmismo.

Aldonindas ĵus vidita nova ideo, kiun mi nomus:

Komercismo

«*Ĉi tiu prognozo pri la iompostioma malgravigo de la angla lingvo antaŭ aliaj 'grandaj lingvoj' estas tre bonvena al la nuna Esperanto-movado, kiu balancas jam de kelkaj jaroj inter naive senefikaj agadoj kaj aroganta ŝultrumo al la ekster-*

Manifesto de Raŭmo

Ĉi tiu dokumento ricevas la nomon de la urbo, en Finnlando, kie oni debatis, okaze de la 36a Internacia Junulara Kongreso (1980.07.25/08.01), la temon «Esperanto en la 80aj jaroj: celoj kaj metodoj». Ĝi ne esprimas la oficialan opinion de TEJO kiel organizo, sed nur de tiuj, individuoj kaj grupoj, kiuj subskribis aŭ subskribos ĝin.

1. Krizo de identeco

La subskribintoj konstatis kontraŭdiron en la sinteno de la esperantistaro, kvazaŭ konflikton inter idea superego kaj ego: nia superego igas nin prediki al la aliaj homoj pri kelkaj mitoj – la dua lingvo por ĉiu / la angla lingvo estas nia malamiko / UNO devas adopti Esperanton, ktp – kaj laŭdegi la lingvon eĉ neobjektive okaze de intervjuo; samtempe, inter ni, ni ĝuas kaj aplikas Esperanton laŭ tio kio ĝi efektive estas, sendepende de la praelaj sloganoj. Tio ja estas krizo de identeco, kaj ni sentas la neceson motivi nian esperantistecon per io pli kohera.

2. Kritiko de praeloj

Ni kredas ke:

- a) la oficialigo de esperanto estas nek verŝajna nek esenca dum la 80aj jaroj – oni havu alternativajn celojn;
- b) la faligo de la angla lingvo estas nek tasko nek zorgo de la esperantistoj: finfine la angla rolas nur kiel helplingvo, analoge al la franca siatempe (eĉ malpli grave ol iam la franca mem); Zamenhof neniam proponis al la E-movado kiel celon kontraŭstari la francan, ĉar

por Esperanto li antaŭvidis pli valoran alternativan rolon.

3. Niaj celoj

Ni celas disvastigi Esperanton por pli kaj pli, iom post iom realigi ĝiajn pozitivajn valorojn:

- a) propedeŭtiko por lingvoinstruado;
- b) kontaktoj inter ordinaraj homoj;
- c) kontaktoj sendiskriminaciaj;
- ĉ) novtipa internacia kulturo.

Lige kun la lasta valoro, ni emfazas ke la serĉado de propra identeco igis nin koncepti esperantistecon kvazaŭ la aparteno al mem elektita diaspora lingva minoritato. La kresko de niaj fortoj kaj la aliĝo de novaj homoj estas nepre kondiĉitaj de la konsciigo pri tiuj ĉi valoroj.

4. La kongresoj kiel vojo al kresko

Internaciaj kongresoj kaj renkontigoj estas esencaj por la asimiliĝo de homoj al nia lingva komunumo: necesas unuflanke kongresi pli ofte inter ni, kaj rezervi la kunsidadon de gvidorganoj al apartaj funkciulaj kunvenoj, laŭ la modelo de la TEJO-seminario en Strasburgo (junio 1980), kaj aliflanke necesas fortigi la uzon de E-o kiel laborlingvo en fakaj konferencoj internaciaj, laŭ la modelo de la Freinet-instruistoj.

5. Ni kredas ke la unua jarcento de Esperanto pruvis la taŭgecon de la lingvo por esprimi ĉion; meze de la 80aj jaroj, komence de la dua jarcento, ni devos ekmontri al la mondo ke ni kapablas ankaŭ diri ion – ion kulture originalan kaj internacie valoran.

• Forumo por lingvaj rajtoj

kaj la pli novaj:

• Eŭropo Demokratio Esperanto (EDE)

- la **Nitobe-Centro** por Lingva Demokratio en Eŭropo
<http://eo.nitobe.info/>

• Springboard2languages

Multas la ideoj ankaŭ (t.e. ankoraŭ ne vere ekrealigitaj projektoj):

- EU-himno en Esperanto
- verki Raporton pri Multlingveco kaj Eo, kiun mendu EK (Eŭropa Komisiono)

kaj mi multajn sendube forgesis.

Krome, aldonindas la eŭropanivele aktivaj asocioj:

- **EEU** Eŭropa Esperanto-Unio

www.europa.eu

- **ERA** Esperanto-Radikala Asocio

- la eŭropaj **Landaj Asocioj** kaj iliaj Komisionoj pri Eksteraj Rilatoj (kun EP kaj landaj parlamentoj)

Tiun ideon, ke oni agadu ĉe ĉiuj agadkampoj samtempe, sen havi klarajn strategiojn nek precizajn celojn, mi nomas **ĉionismo**. Kaj tute klare finvenkismo ege suferas je ĉionismo. □ ni ne estas sufiĉe multaj por tiom multaj agadoj samtempe efike fari!

- ne estas sufiĉe da aktivuloj (se eĉ ne paroli pri profesieco) por efike agadi en ĉiuj tiuj agadkampoj
- laŭ mi, la desuba vojo ne tiom strategie indas: ĉiam politikis-

toj povos diri «vi ne estas sufiĉe multaj!»! Kio estas la atinginda grado? Eble nur plimulto el la loĝantaro estas 'kritika maso'. Kaj eĉ la plimulto ne ĉiam estas aŭskultata, en niaj demokratiaj landoj.

Multe pli indus fari novstilaĵn, amas-skalajn agadojn, ekz. EDE, Europa Bunto... Vere, laŭ mi, indus provi agadi pli efike, pli grandskale. Se oni koncentrus kiom eble plej da fortoj, da mono, da energio en unu agon, ĉu ne espereblas pri granda sukceso?

Ek al la Fina Venk'!

Aleks KADAR

Tiu artikolo aperis, malnete kaj mallongigite, en *La Ondo de Esperanto* n-ro 2006/02
<http://esperanto.org/Ondo/Ondo/136-lode.htm>

Kelkaj el vi, pli informitaj pri la alternativaj energioj jam sciis tion sed mi ne. Tial mi surpriziĝis kiam amiko asertis al mi ke eblas funkciigi diesalan aŭton per oleo anstataŭ per benzino! Simpla oleo, ĝuste tiun, kiun vi uzas por friti viajn terpomojn...

Kiel fari fritilon el sia aŭto

Kvankam oni nuntempe konas ĝin per la nomo dieselmotoro, ĝia unua nomo en sia frua tempo estis ja pli memparaola : oleomotoro.

Ĉi tio lasas nenian dubon eblan pri la funkcio de tiu motoro: ĝi estis unue elpensita por funkcii nur per kruda vegeta oleo. Inventis ĝin, dum la lasta jardeko de la 19a jarcento, la germana inĝeniero Rudolf Diesel, kies nomon post kelka tempo transprenis lia motoro. En tiu epoko, Rudolf Diesel optimisme kredis, ke tiu nova uzado de vegeta oleo kiel benzino fariĝos "baldaŭ tiel grava kiel petrolo aŭ karbogudro". En vero, nur en la jaroj 90aj iom disvastiĝis la uzon de dieselmotoroj, kaj oni cetere ne funkciigas ilin per oleo vegeta sed petrola.

Menciindas, por ni esperantistoj, la samideaneco de Rudolf Diesel. Laŭ la franclingva vikipedio, li deklaris ke *"jam de multaj jaroj mi mem interesiĝas pri Esperanto. Tiu internacia helpilingvo plenumas la bazajn kondiĉojn por ke multaj popoloj akceptu ĝin, kaj ĝi cetere nodas naturan ligilon kun la ĉefaj lingvoj per la genia simpleco kaj la logiko de sia strukturo"*.

Se nun funkcias dieselmotoroj per petrola oleo, ĉu plu eblas provizi ĝin per vegeta oleo?

Jes kaj ne... la motoro plu funkcias sur la sama baza tekniko elpensita de Diesel kaj tial ankoraŭ povas akcepti sian originan karburadon, kruda vegeta oleo. Tamen, ĝi multe evoluigis en la daŭro

de jarcento por adaptiĝi al la nuntempa uzado de benzino. Pro tio, la modernaj motoroj bezonas kelkajn teknikajn modifojn por ke ili plene akceptu karburadon tute vegetan.

Tamen, ĉia aktuala dieselmotoro povas, sen nenia teknika ŝanĝo, funkcii per miksaĵo da 70 procentoj de benzino kun 30 procentoj de oleo. Se vi estas posedanto de dieselaŭto, vi jam povas versi vian kuiroleon en vian benzinujon sen nenia danĝero por via motoro! Vi tiel povos ŝpari iomete da mono, kondiĉe ke vi provizu vin per sufiĉe malkara oleo. Nur certigu ke vi ne transiras la limon de 30 procentoj: alikaze, malrespektu tiun rekomendon proprariske.

Se vi deziras, ke via motoro plene funkcii per kruda vegeta oleo, tio postulos al vi kelkajn elspezojn. La aktualaj motoroj ne plu kapablas pumpi karburadon tiel viskoza kiel malvarma oleo, ĉar ili estis adaptitaj al la benzina likveco. Pro tio, oni devas instali duan benzinujon, kaj sistemon por ŝalti de unu al alia. Oni tiel povos starti la motoron per diesela benzino, ĝis kiam ĝi estos sufiĉe varma por akcepti vegetan oleon (tiam oni transŝaltos al la oleujo).

Kie oni trovu mekanikiston por fari tian instalon? Kiel kaj kie provizi sin per kruda vegeta oleo ?

Pri tio informas diversaj asocioj, kies adresoj troveblas ĉe la retejo www.oliomobile.org.

Plej interesa solvo konsistas en kolekti ĉiom da uzita oleo en restoracioj, kebaboj, ktp. Onidire, ili oftege bonvenigas ĉiujn, kiuj forprenas ilian embarasan uzitan oleon, kaj pretas fordoni ĝin senkoste. Tiu

solvo estas des pli interesa, ke la jam uzita oleo oksidiĝis pro kuirado kaj estas tiel pli taŭga al karburado. Kolektinte tiun oleon, necesas filtri ĝin por forkapti ĉiujn malpurajn kaj nutraĵojn. La tekniko por filtri uzitan oleon estas klarigita ĉe la menciita retejo same kiel aliaj sciindaĵoj. Ankaŭ povas helpi loka asocio de uzantoj de kruda vegeta oleo en via urbo aŭ regiono.

Oni kutimas prezenti krudan vegetan oleon kiel avantaĝa laŭ du vidpunktoj : ŝpara kaj ekologia. La unua, kiu estas individua avantaĝo kontraŭ la teruraj kostoj de benzino (daŭre kreskadantaj), estas evidenta. Se vi volas malpli suferigi vian monujon, oleo estas bona alternativo al dieselbenzino. Sed tio postulos plian laboron ol simple iri al la proksima benzinejo...

Pri la dua mi estas pli ol dubema, ĉar kvankam estas pruvite, ke la produktado kaj karburado de kruda vegeta oleo polutas malpli ol tiu de benzino, tio evidente ne signifas ke ĝi ne polutas. Cetere, neniam eblas produkti sufiĉan kvanton da oleo por provizi la mondan aŭtaron. Nur por la franca, oni bezonas kultivi areon egalan al Saharo!

Kaj kroma uzado de oleo tute ne malhelpas elĉerpi kaj forbruligi la tutmondan petrolon. La problemo pri vivmedio ne estas pri uzo de tiu aŭ alia karburado – konsiderata malpli polutema – sed problemo ĝenerala. Elekti tian karburadon tute ne endubigas la ĝeneralan uzadon de aŭto, kies produkto mem estas grandega fonto de poluto, sed male agnoskas ĝin. Solvi la ekologian problemon ne eblas, se oni ne konsideras ĝin parto de pli vasta kritikinda vivmaniero, kiun trudas industria socio pli kaj pli produktema.

Krucvortenigmo

proponita de Nicolas

A. Se oni prononcas ĝin, ĝi tuj malaperos.
Germanio.

B. Taŭgas por anoj. Argila tero.

C. Ili ne kompatas la taŭron.

Ĉ. Post sep. Por pligrandigi.

D. Maljes. Eble tiu ludo estas inter ili.

E. Denove fari kun oro.

F. Kia malordo !. Inkludita en rubaĵo.

G. Tiaj homoj havas fakon: umo. Tiu poezio ne estas finita.

Ĝ. Jefe organizas ĝin. Povas esti.

H. Estas la lingvo por ni.

1. Diablema aŭ esperantisto. Francia asocio.

2. Virino havas ĝin en la fino. Inverse maniero por kune semas.

3. Antikva muzikinstrumento aŭ monunujo de Italio. Inversita por la psikozulo kaj por skribi.

4. Agi kiel fakulo pri elektro.

5. Nitrogeno, oksigeno kaj duono da oro. Duobligi A4. Fakte, tiu forma rondo ne plenumas sian taskon.

6. La lasta el dudek.

7. Libera programo. Akita akacio. Partikulo uzata por alitiri.

8. Oni fuŝe kreis. La ŝuo, fonetike.

9. Alkohol por kuraci. Necesas en teatro.

10. Tumulta loko. Tago por ĉeesti kurson en GAE95.

Solvoj etos en la venonta numero.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A								■		
B						■				
C										
Ĉ		■			■		■			■
D			■							
E									■	
F	■				■		■			
G								■		
Ĝ						■				
H										■

Ri-li, un wagon de bonheur

Ri-li fait partie des jeux qui transforment les dizaines de minutes en heures : « Ouais bon, allez, j'en refais une... ».

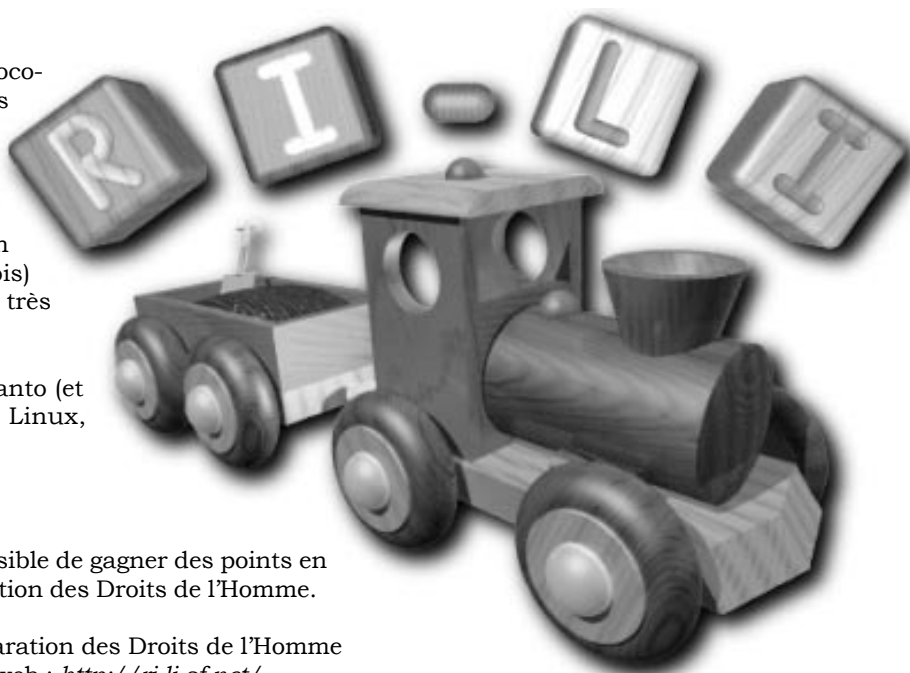
Ri-li est un jeu très simple où une locomotive doit récupérer tous ses wagons sans jamais se rentrer dedans (à chaque wagon récupéré, la train s'allonge).

Ce jeu est très attachant par son côté « authentique » (petit train en bois) et la qualité de l'ambiance (bruitages très sympas, site web dans l'esprit du jeu).

Ce jeu gratuit est traduit en Espéranto (et 13 autres langues) et il existe pour Linux, Windows, Mac et Amiga.

À la fin de chaque niveau, il est possible de gagner des points en reconnaissant un article de la Déclaration des Droits de l'Homme.

Avec Ri-li, vous apprendrez la Déclaration des Droits de l'Homme en espéranto en vous amusant ! Site web : <http://ri-li.sf.net/>

«Fajron sentas mi interne»

de Ulrich Matthias

Fajron sentas mi interne (Je sens le feu en mon intérieur) est un roman originalement écrit en espéranto par Ulrich Matthias et sorti en 1990.

Le récit est clairement autobiographique. L'auteur, tout comme Manfred Brinkmann, est allemand, est quelqu'un de tranquille (ce qui est soit un euphémisme pour «timide, sauvage», soit un germanisme), et a commencé l'espéranto en 1990

Un des questions qu'on peut se poser à la lecture du roman : l'espéranto est-il présenté sous un jour favorable ? On peut en douter quand on voit que le

personnage principal semble n'aller aux rencontres d'espéranto que pour rencontrer la femme de sa vie. Il s'agirait donc plus d'*edzperanto* que d'espéranto (jeu de mots courant créé à partir de la racine *edz-* qui permet de constituer le verbe *edziĝi* = se marier). Le héros semble obnubilé par cette idée.

Cependant à un moment, au début de sa vie d'espérantiste, Mandred tient un stand et fait de la promotion de l'espéranto. Son discours nous livre un conseil qui peut être ré-utilisé. A savoir comparer la promotion de cette langue à la lutte pour les droits de l'Homme (p. 58).

Enfin, il est assez dommage que le roman se termine si abruptement, et pas si heureusement qu'on aurait pu le souhaiter, alors que dans la réalité, l'auteur a finalement réussi à «*geigi*» et à «*denasker*» (néologismes, décrivant les conséquences habituelles

de l'*edzperanto*). Vous pourrez le voir sur son site personnel.

Cependant, on pourra faire toutes les critiques, *Fajron sentas mi interne* reste une lecture indispensable, un des romans essentiels de la littérature originale en espéranto, une «*legendajo*».

L'auteur

Ulrich Matthias est un espérantiste allemand réputé, auteur de (au moins) 2 grands succès de la littérature originale en espéranto, «*Fajron sentas mi interne*» et «*Espéranto : un nouveau latin pour l'Eglise*», ce qui le fait figurer dans un cercle très fermé. C'est par ailleurs un actif du mouvement espéranto, par son implication passée chez GEJ, et son rôle actuel dans IKUE et EDE en Allemagne.

article de Wikipédia, l'encyclopédie libre, rédigé pour le JI

Résumé

L'histoire de Manfred Brinkmann commence lors de ses années lycée. C'est un garçon solitaire, introverti, qui éprouve de grandes difficultés à communiquer avec ses camarades

Le moyen qu'il met en œuvre pour y parvenir est l'écriture de lettres (nous sommes en 1990) voire d'articles, comme celui qu'il rédige pour le journal du lycée, sous le titre «*Inter aliuloj*» (cf p. 27). Ce titre a d'ailleurs failli être le nom du roman. L'éditeur a préféré le renommer, ce qui s'est avéré un bon choix.

Donc Manfred est seul, il traîne son malaise du lycée à l'université, où les choses ne s'améliorent pas pour lui, en passant par le cinéma, où il vit une aventure très... actuelle - nous n'en dirons pas plus ici. Il va aussi consulter une psychologue. Tout ceci reste sans beaucoup d'effet, jusqu'à ce qu'il découvre l'espéranto, lors d'une rencontre franco-allemande.

Citations

Le roman contient quelques phrases mémorables :

«*La mondo estas plena de ĝojo, ni nur ne rimarkas ĝin*»

Le monde est rempli de joie, c'est juste que nous ne la remarquons pas (p. 69)

«*Nenio estas pli bela ol esti juna kaj paroli Esperanton*»

« Rien n'est plus beau que d'être jeune et parler espéranto » (p.72), maxime qui a même été «T-shirtisée» par l'association USEJ, qui regroupe les jeunes espérantophones étatsuniens !

Notons encore cette remarque acerbe (p. 32) du jeune Manfred à propos d'un camarade de classe, qui lui faisait remarquer une faute de frappe dans son article :

«*Li estas supraĵulo, jes, mi fakte ne kalkulis je li en miaj planoj pli-bonigi la mondon*» : « C'est un type superficiel, vraiment, en fait je ne comptais pas sur lui pour mes projets d'améliorer le monde » (traduction améliorable)

Site d'Ulrich Matthias : <http://www.u-matthias.de/>

Photo de la couverture :

<http://www.esperanto.net/literaturo/roman/libr/fajronsentas.html>

Vous pouvez commander ce petit roman dans votre «libroservo»,

ou le lire en ligne : <http://www.u-matthias.de/verko/fajron.htm>

article | diskuto | edit | historio

Investissez-vous dans les projets de JEFO par le wiki et le JI !

Comme chaque mois de septembre, entre le moment où le *komitato* est élu à la fin de Festo et sa réunion d'automne, les listes de diffusions s'enflamment. Les bonnes résolutions et les nouveaux projets affluent, et les *komitatoj* ne manquent pas de vouloir refaire le monde au profit de JEFO.

Cette année n'a pas manqué à ces habitudes : au contraire, au deux tiers du mois, le record absolu du nombre de messages envoyés sur la liste jefo-komitato avait été largement dépassé. Mais alors que cette année est placée sous le signe de la transmission des savoirs au sein de l'administration de JEFO, se posait la question de comment conserver les idées et de capitaliser les énergies bénévolement fournies par les membres ?

À la suite de la proposition de Thibaud concernant une « Bourse-projet-compétence », de messages Internet en rencontres informelles, le wiki a été peu à peu envahi par des projets divers et variés.

Le wiki, mais qu'est-ce que c'est que cette bête là ? Il ne s'agit pas des pages éparpillées sur le site de JEFO mais d'un outil particulièrement efficace pour le travail en groupe sur des projets précis. Il a notamment servi lors de la traduction du Petit Spirou, et c'est grâce lui qu'Emmanuelle Richard et moi-même réussissons à coordonner la rédaction de cette revue malgré la distance physique.

Le wiki ressemble en tout point à l'encyclopédie libre Wikipédia, à la différence que les articles concernent les actions de JEFO et que le site est à usage interne. Aussi, <http://vikio.esperanto-jeunes.org> est-il protégé par un mot de passe, ce qui permet de limiter le risque de voir le site vandalisé ou spammé. Malgré cette barrière, il est prévu de communiquer le mot de passe à ceux qui souhaiteraient s'investir dans des projets précis. De plus, l'état d'avancement des projets sera communiqué aux membres notamment via JeunEsperanto Info.

Même si tous les projets ne sont pas encore répertoriés dans le wiki, les entrées proposées montrent la vitalité de notre association.

En plus des activités désormais « classiques » telles que la Fête de l'Huma, les calendriers, le ikurso et l'édition de bandes dessinées, le wiki propose les projets suivants :

- **T-shirts** : le logo pour le prochain T-shirt a été choisi lors de la réunion du *komitato* du 30 septembre, plus d'info dans le prochain numéro...

- **Verda krabo** : on cherche des idées et des contributeurs afin que cette lettre d'information grand public (2300 abonnés !) survive.

- **Brochure pour les Renseignements généraux** : il s'agit d'une brochure pédagogique qui sera diffusée sur un site traitant des grands problèmes politiques contemporains (corruption, OGM, nucléaire, etc.).

- **Rénovation du site Internet** : le site est la vitrine de l'association, il s'agit de le rendre plus pratique à l'usage et plus attrayant.

- **Toĉoteko** : encore un projet T-shirt en gestation

- **Esperantigo-helpo** : fournir à des associations transnationales des outils clé en main pour utiliser l'espéranto dans les relations entre leurs sections nationales.

- **Staĝangulo**, ou comment faire de l'espéranto une véritable langue de travail entre un stagiaire et un maître de stage tout deux espérantophones.

- **Festo** : les organisateurs sont à la recherche d'un lieu, mais mon petit doigt m'a dit que se serait sûrement dans le Nord...

- **Ji** : pour finir, un mot encore sur la revue que vous tenez entre les mains : c'est vous-même en contribuant par un article, un dessin, une BD, une aide pour la correction ou la mise en page qui pourrez la faire prospérer !

Si vous êtes intéressé pour aider à la réalisation de ces projets n'hésitez pas à écrire à jefo-estrato@esperanto-jeunes.org

Parŝo

navigation

- [Ĉefpaĝo](#)
- [Community portal](#)
- [Aktualaĵoj](#)
- [Lastaj ŝanĝoj](#)
- [Hazarda paĝo](#)
- [Helpo](#)
- [Subteno](#)

serĉu

EK!

Serĉu

iloj

- [Liqiloj ĉi tien](#)
- [Rilataj paĝoj](#)
- [Alŝutu dosieron](#)
- [Specialaj paĝoj](#)

Agadraporto de Esperanto-Jeunes

Periodo de la 1-a de aŭgusto 2005 ĝis la 31-a de julio 2006

1. Administrado

1.1. La estraro

La estraro, elektita de la komitato en Mazamet dum Festo 2005 aŭgustmeze, konsistis el:

Axel Rousseau, prezidanto, Sébastien Merlet (Sebeto), vicprezidanto, Julia Hédoux, kasistino, Sébastien Montagne, vic-kasisto, Cyrille Pouillet, sekretario, Aleks Kadar, vicsekretario.

La estraro kunvenis plurfoje en Parizo, kaj inter tiuj fizikaj kunsidoj la estraranoj preskaŭ ĉiutage interrilatis per reto, interalie por pritrakti urĝajn aferojn.

1.2. La komitato

La konsisto de la komitato estis la rezulto de la elektoj dum Festo 2005. Anis ĝin, krom la 6 supre menciitaj estraranoj:

Alexandre Pouillet, Belonia Gabalda, Benoit Fonty, Christophe Chazarein, Emmanuel Debanne, Engueran Massis, Fabien Tschudy, François Parchemin, Grégoire Colbert, Maxence Dupuis, Pascal Léclaircie, Pierre Gontier, Sébastien Erhard, Tanja Malezh.

Entute 20 homoj.

La komitato kunvenis kvorume 3 foje : Unue kiam ĵus elektinta, por elekti la estraron, due, la 3-an de oktobro 2005 en la Ĉerizejo, triafoje en la sidejo, la 18-a de februaro.

Tie oni diskutis pri la diversaj projektoj kaj tagordajoj

1.3. La Ĝenerala Asembleo 2005

Ĝi arigis ĉirkaŭ 6 membrojn dum la lasta tago de Festo 2005, en Mazamet, sabate 27-an de aŭgusto 2004 posttagmeze 14h30 – 17h30.

1.4. Membraro

126 membroj aliĝis en 2006 (je la 1-a de aŭgusto). Ni povas kompari tion kun la 131 membroj en 2005 kaj la 197 membroj en 2004

1.5. Rilatoj kun TEJO

Esperanto-Jeunes estas reprezentata de Sébastien Montagne kiel Komitatano A ĉe la komitato de TEJO. Li reprezentis JEFO-n dum la Komitatkunsido de TEJO dum IJK 2006 en Sarajevo, li serĉas anstataŭigulon.

1.6. Rilatoj kun «Esperanto-France»

Daŭris dum la tuta jaro aktiva interfluo de informoj, kiu faciligis kaj glatigis la rilatojn inter la du asocioj. JEFO regule provizas artikolojn por enmeti en *Le monde de l'espéranto* (LME). Ni ankaŭ laboris kune pri la nova sistemo por mastrumi la membrojn kaj la libroservon. Ni povas esperi vidi retan libroservon en la venonta jaro.

2. Agado

2.1. Publika agado kaj informado

- **Stando ĉe Homara Festo** (Fête de l'Humano) septembre 2005. Surloke sukcesa – disdonado de ĉirkaŭ 10 000 flavaj kalendaretoj

- **Stando ĉe Expolangues**: tre sukcesa en 2006, pro zorga antaŭ-organizado kaj posta utiligado de la kolektitaj kontakt-adresoj (relanĉa kampanjo, publika kunveno, semajnfina kurso...)

- **Kalendarioj**: Presado de 100 000 flavaj (dua generacio, duoble pli grandaj) je 2000 EUR.

Multe laboris pri iliaj enpaĝigo kaj realigo: Sébastien 'Sebeto' Merlet, Sébastien Montagne, Emmanuelle Richard, Baptiste Darthenay.

La planita venonta kalendaro estos presitaj «nur» 80 000.

- **Zam'Radio**: JEFO faras ĉiumonatan radioelsendon 90-minutan en la pariza radio «Radio Libertaire» 91.4. Enhavo: novaĵoj, muziko, intervjuoj, dulingvaj babiladoj ktp. Teamanoj estas Cyrille Pouillet, Aleks Kadar, kaj multaj invititoj.

<http://esperanto-jeunes.org/zamradio>

- **Livret des membres**: JEFO publikigis libreton por siaj membroj, unue elŝutebla rete kaj en majo 2006, eldoniĝis novan paperan version (20-paĝa A5-formate).

<http://esperanto-jeunes.org/livret-membres>

- **Demandaro**: ekde junio 2006, enketo troviĝas en la reto (kaj estis sendita kun la numero de JI 2006/02). Ĝi celas ĉiujn membrojn de la asocio (kaj ankaŭ ne-membrojn) kaj temas pri la agoj de Jefe. Tiun enketon zorgas François Parchemin.

<http://esperanto-jeunes.org/enketo>

2.2. Eldona agado

- **La eta Spiru**: Eldonado de 1500 ekzempleroj por tuta sumo je ĉ. 6000 €. Vendado de ĉirkaŭ 617 por tuta sumo je 3607 €

Spiru estis projekto 100%-a de JEFO, eldonita de JEFO, kun tradukado de Sébastien Merlet kaj Jean Lazert, enpaĝigado de Emmanuelle Richard, Axel Rousseau, korekto de Xavier 'Zav' Godivier, Jean Lazert, Laurent Vignaud.

<http://esperanto-jeunes.org/spirou>

kalendareto 2006

JEFO-sabato

- **JEFO-Informas**: eldoniĝis pli malpli regulare nia oficiala revuo JEFO-Informas. Redaktas ĝin ekde 2006 François Parchemin, ĉefkorektas kaj enpaĝigas Emmanuelle Richard. Ĝi aperis trifoje en 2005 kaj dufoje en 2006 (+ du numeroj aperotaj septembre kaj decembre 2006). Ekde la numero 2005/02 elŝuteblas mallongitaj versioj en pdf-formato. <http://esperanto-jeunes.org/ji>

- **Verda Krabo**: ĉiumonate aperas la franclingva reta informletero de JEFO, la Verda Krabo, dissendita pere de Yahoo-grupoj al pli ol 2200 abonantoj. Aperis jam 40-foje. Kaj 11-foje dum la agadraport-periodo. Ekde la numero de februaro 2005, nova redaktora teamo zorgas pri la VK, ĉirkaŭ ĉef-redaktanto Emmanuelle kaj Axel.

<http://esperanto-jeunes.org/verdakrabo>

2.3. Instruado

Daŭras la 3 kursoj: DLEK (DekLeciona Kurso), Gerda, Ikurso, sen paroli pri lernu (kiu havas laŭdire pli ol 300 franclingvaj lernantoj).

Kunordigantoj: 3 (Emmanuelle Richard, Ingrid Malaquin, Axel Rousseau)

Korektantoj: 100

Novaj lernantoj ĉiumonate: 100

<http://esperanto-jeunes.org/cours>

Dum la agadraport-periodo (12 monatojn) : entute 974 kursanoj, el kiuj 169 finis la kurson (17,35%)

2.4. Aranĝoj

- **Festo 2005** : en Mazamet partoprenis 45 homoj.

<http://esperanto-jeunes.org/galerie/festo2005>

- **Sabatoj de JEFO** / Samedis de JEFO: Dum la periodo okazis en la pariza sidejo pluraj 'Sabatoj de JEFO' pri diversaj temoj.

- **Semajnfinoj**

Fiŝa semajnfino, la 1a kaj 2a de aprilo en Bulojno-ĉe-maro (20 partoprenintoj)

Aŭvernja renkontiĝo, 26-28a de majo, en La Bourboule (12 partoprenintoj)

2.5. Butik'

Kunfandiĝo en 2005 kun la libroservo de UFE, interkonsento atingita: JEFO havas ekskluzivecon pri komiksoj kaj muzik-KD-j. Flanke de JEFO respondecas pri la Butik' Cyrille Pouillet.

<http://esperanto-jeunes.org/butik>

Fiŝa semajnfino

Aŭvernja renkontiĝo

Rapport financier

Les derniers mots du trésorier de l'an dernier ont été « en 2005-2006, vendons ! ». C'est ce qui a été fait. Et cette année, les bénéfices de JEFO s'élèvent à environ 7500 €.

Les investissements réalisés en 2005, notamment l'édition des BD de *Gastono Lafuŝ'* ont porté leurs fruits. Le stock des 1000 *Gaston* a été écoulé en 7 mois environ avec un bénéfice de plus de 1500 €. Le succès des *Gaston* nous a poussé à éditer 1500 *Eta Spiru* pour la somme de 5000 €. Nous constatons que ce livre se vend moins rapidement (actuellement 630 exemplaires vendus), ce qui est certainement lié à une popularité moins importante et à un manque de communication sur sa vente.

Lors de l'édition de la prochaine BD, il ne faudra donc pas hésiter à faire de la publicité pour les deux en même temps.

L'appel aux dons lancé en septembre 2005 pour les calendriers a très bien fonctionné. Nous avons récolté 2174 € pour les calendriers auxquels on peut ajouter 1749 € de dons autres.

Cette année, JEFO a organisé trois rencontres : la *Fiŝa Semajnfino* du mois d'avril a eu un budget équilibré, l'*Aŭvernja Renkontiĝo* du mois de mai a eu un léger déficit de 250 € environ dû au manque de participants. Quant à *Festo*, les bénéfices sont proches des 800 € grâce au nombre important de participants.

Les dépenses les plus importantes de l'association sont liées à l'impression de la revue et à son

envoi. Les cotisations des adhérents ne suffisent pas à combler ces dépenses. C'est pourquoi nous tentons de maintenir un rythme régulier de parution afin de pouvoir obtenir une commission paritaire qui permettrait de diminuer les frais d'envoi.

Les autres dépenses sont pêle-mêle l'attribution de subventions « première rencontre » (trois cette année), l'envoi de diplômes pour les cours internet, le remboursement des transports aux participants des réunions du conseil d'administration et les frais habituels de fonctionnement.

En conclusion, nous pouvons être satisfaits de cette année et nous espérons continuer sur les mêmes bases l'an prochain.

Julia Hédoux, Trésorière

JEFO-estraro / bureau d'Espéranto-Jeunes

Prezidanto: François Parchemin	Chemin du Font du Broc, Quartier Ste Roseline 83460 les Arcs	tél. : +33 6 77 12 56 61 francois.parchemin@esperanto-jeunes
Vic-prezidanto: Mélaine Desnos	50, rue du Docteur Léonce Basset 93400 Saint-Ouen	tél. : +33 1 40 11 31 87 melaine@esperanto-jeunes.org
Sekretario: Axel Rousseau	26, rue Boussingault 75013 Paris	tél. : +33 6 63 70 11 32 axel@esperanto-jeunes.org
Vic-sekretario: Fabien Tschudy	6 rue des Cavaliers 68700 Aspach le Haut	tél. : +33 6 87 20 67 31 fabien.tschudy@esperanto-jeunes.org
Kasistino: Julia Hédoux	2, avenue du Bois, les Estudiales - appt 76 95000 Cergy	tél. : +33 6 17 06 80 70 julia@esperanto-jeunes.org

JEFO-komitato / conseil d'administration

Aleks Kadar	13, avenue de Wagram 75017 Paris	tél. : +33 6 86 58 00 20 aleks@esperanto-jeunes.org
Alexandre Poullet	9, rue Camille Saint-Saëns 95480 Pierrelaye	tél. : +33 1 34 21 99 84
Benoît Fonty	10, rue Bonne Louise 44000 Nantes	tél. : +33 2 40 69 48 95 benoit@esperanto-jeunes.org
Christophe Chazarein	200, rue Ursule Devals 82000 Montauban	tél. : +33 6 84 44 20 18 christophe@esperanto-jeunes.org
Cyrille Poullet	103, av. Verdier 92120 Montrouge	tél. : +33 6 77 28 13 25 cyrille@esperanto-jeunes.org
Isabelle Clopeau	6 rue J.P. Calloch 22000 Saint-Brieuc	tél. : +33 2 96 94 09 75 isabelle.clopeau@esperanto-jeunes.org
Louise Sauvé	La Jennetierre 41100 Marcilly-en-Beauce	tél. +33 6 32 47 58 53 houbala@orange.fr
Olivier Dupré	26, rue Boussingault 75013 Paris	tél. : +33 6 61 89 66 81 olivier.dupre@esperanto-jeunes.org
Olivier Faurax	1 rue Jean Jaurès 13120 Gardanne	ofaurax@laposte.net
Pascal Leclaircie	10, rue Jean-Jaurès 91300 Massy	tél. : +33 6 66 28 02 30 pascal@esperanto-jeunes.org
Sébastien Montagne	6, résidence Pasteur, 21 rue des Ormeaux 49100 Angers	tél. : +33 2 41 41 08 23 sebastien@esperanto-jeunes.org
Thibaud Clouet	20, rue Barbanègre 75019 Paris	tél. : +33 6 77 11 09 24 thibaudclouet@yahoo.fr
Véronique Bichon	8 rue Chevreuil 34310 Capetang	tél. : +33 6 63 14 56 77 veronique.bichon@esperanto-jeunes.org

Axel Rousseau

1/ mai 1999
 2/ je suis assez doué pour faire des grimaces derrière un objectif
 3/ Principalement ceux qui ont changé radicalement le mouvement espérantiste en France (CD-lernu, calendriers, BD...)
 4 / Je pense que c'est par raŭmisme que l'on arrivera à la fina venko. Montrer que l'espéranto est la meilleure langue parce qu'on peut faire plein de choses avec.
 5/ Ne le dites pas à mon employeur, mais c'est déjà le cas...

Aleks Kadar

1/ -tophone depuis 1999 (JEFO-ano depuis 1999) , -tiste pas longtemps après.
 2/ Mais alors très bien cachés! Mi estas viki-umanto, Jahu-ulo, mi studis kontadon, administradon, mi retumas.
 3/ Le JI, notre vitrine pour l'extérieur, les calendriers, notre participation à Expolangues, à la Fête de l'Huma, Radio Zam. Le Verda Krabo.
 4/ Finvenkiste !!
 5/ Ce que je fais actuellement avec mauvaise conscience, mais cette fois avec meilleure conscience) Et en mieux. Travailler aux Reago-kampanjoj, faire des Eksteraj Rilatoj, Informado al amaskomunikiloj. Participer aux projets les + finvenkistes (EDE, EEU, Nitobe, forums ...) et les diskoniger.

Le conseil d'administration de JEFO (suite)

- 1/ 2004
 2/ J'suis trop fort pour tout, surtout les trucs qui me plaisent
 3/ Les projets à venir! En particulier Esperantigo-helpo et Staĝangulo qu'à proposé Fabien. Ainsi que les t-shirts et la refonte des outils à destination du public (site/blog/Verda Krabo)
 4/ Ça dépend des fois... Je suis très partagé. La fina venko me fait un peu peur en fait.
 5/ Je ferais missionnaire de l'espéranto dans des pays où il est très peu développé (je pense par exemple au monde arabe).

François Parchemin

- 1/ 1992
 2/ Comme ce sont des talents cachés, je ne les ai pas encore trouvés...
 3/ Les kalendaretoj et les rencontres
 4/ Ambaŭ
 5/ Je participerais à pleins de rencontres internationales et j'essaierai de faire connaître l'espéranto aux autres

Julia Hédoux

- 1/ je préfère espérantophone, et depuis 5 ans
 2/ je connais la recette du cocktail Zamenhof de FESTO 2006
 3/ FESTO !!!
 4/ trinkeja muzikisto
 5/ Rien, mais en espéranto.

Benoît Fonty

- 1 / Depuis août 1998
 2 / Oui mais je tiens à ce qu'ils restent cachés.
 3 / Tout ce qui peut donner une image plus concrète et vivante de l'espéranto. En particulier les BD et les subventions aux premières rencontres.
 4 / Les finvenkistes me conspuent ; les raŭmistes me méprisent. Quant à moi je m'assois sur tous ces gens.
 5 / L'expérience du KoToPo de Lyon me paraît intéressante à reproduire ailleurs... peut-être ça ?

Christophe Chazarein

- 1/ Mi eklernis la 2an de novembro 1998 je la 18a15, same kiel Michel Dechy.
 2/ J'ai régulièrement des pulsions révolutionnaires (mais je me soigne). Tu crois que ça peut être utile ?
 3/ Ceux qui n'existent pas encore...
 4/ Fina venko sendube okazos. Sed ne urĝas !
 5/ Le tour du monde !

Sébastien Montagne

Fabien Tschudy

- 1/ De 2002
 2/ Mi ŝategas traduki en esperanton, mi konas junulan movadon tian, kia skoltismo, mia fako estas scienco, mi ofte havas novajn projektojn por diskonigi esperanton. Mi kelkfoje sukcesas mal-krokodiligi homojn!
 3/ Mi ŝatas kiam JEFO eldonas novajn bildstriojn. Ankaŭ kalendaretoj estas tre bonaj, JI estas bona revuo, la retejo de ikurso estas mirinda...
 4/ Ambaŭ.

- 5/ Certe mi kore agus favore esperanton, sed kion precize...

- 1/ 2000
 2/ Aucun
 3/ La traduction d'Axterix
 4/ Bah finvenkiste bien-sûr !
 5/ J'irais toute suite en Russie, traduire Lenine pour ses deux meilleurs ouvrages «Gauchisme, maladie infantile du communisme» et «Imperialisme stade suprême du capitalisme».

Alexandre Poulet

Cyrille Poulet

- 1/ 2000
 2/ Artiste incompris dans tous les domaines
 3/ Festo
 4/ Finvenkiste à fond
 5/ Une tournée de Hip-Hop en espéranto dans tous les quartiers du monde.

- 1/ Depuis 2 ans
 2/ Me contenter de me consacrer aux samedi de JEFO et laisser les autres faire ce qu'il y a à faire dans l'asso.
 3/ Continuer le stand de l'humana (on pourra continuer à distribuer plein de calendriers et entendre les gens dire « c'est même pas en français ».)
 4/ Ni finvenkiste, ni raŭmiste et ni idiste (pourquoi ne pas me demander si je suis pour EDE tant qu'on y est).
 5/ Je squatterais dans toutes les rencontres, mais au bout d'un an je crois que j'en aurais marre et j'irais si ça se trouve chez les idistes.

Pascal Léclaircie

Bicikla terminaro

montbiciklo

foto: Stock.xchng/www.sxc.hu

tandemo

foto: Paolo Carboni/Wikipedia

kuŝbiciklo

foto: Ivo Miesen

Multlingva Biciklo-Vortprovizo: <http://bemi.free.fr/biciklo/>